

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poligráf

XIV. évfolyam 6. szám 2005. március 4.

EMLÉKEZTETŐ az Iskolatanács 2005. február 1-jei üléséről

Egyetlen napirendünk az volt, hogy a Szakmai Bizottság felkérésére rátekintettünk jelenlegi értékelési rendszerünk fő vonásaira (negyedéves-féléves rendszer, vizsgalehetőség stb.).

Kisebb csoportokban gondolkodtunk e tárgykörben. Döntenünk most nem kellett semmilyen kérdésben, a feladatunk mindössze az volt, hogy egy – az értékelési rendszer átgondolásával megbízott, tanárokból álló – bizottság hosszú távú munkáját segítsük, véleményünknek ezekben a kérdésekben hangot adjunk.

A csoportok többsége a vizsgarendszer mellett, a negyedév fenntartásáért voksolt, de mindenképpen szükségesnek tartottuk a meglévő keretek átgondolását, árnyalását, javítását a jövőre nézve. A csoportok álláspontját összegyűjtöttük, és továbbítani fogjuk azokat a bizottság kezeihez. A munka további fázisaiban a későbbiekben is szívesen veszünk majd részt.

Figyelem! A következő ülésünket (az előzetes megbeszéléssel szemben!)
2005. március 22-én, 16.30-kor tartjuk a könyvtárban!

Üdvözlettel:
Politechnikum, 2005. február

Szász Kata – IT-titkár

Az osztályügyeletek értékelése 2004. február 24-ig

Osztály	kötelező feladatok (max. 15 pont)	szabad szolgáltatások (max. 30 pont)	Összesen (max. 45 pont)
AFro(Poli)sz	10	6	16
GézAndgúz	10	12	22
(m)Aster–X	13	23	36
Monopoli	6	17	23
Poly–P	7	8	15
AttiTüd	15	20	35
ALfonZOO	6	18	24

ISKOLABÍRÓSÁGI HATÁROZATOK

Időpont: 2005. január 12.

Bírók: Szmeskó János tanár, Oláhné Nyeste Zsuzsa szülő, Kluzsnik Réka diák.

A hamisított igazolás

Résztevők: Szabó László osztályfőnök, panaszolt, a panaszolt édesapja, bírók.

Előzmények: Szabó László azért jelentette fel a panaszoltat, mert a 2004. december 9-én a panaszolt által átadott szülői igazolásról nem sokkal később kiderült, hogy az hamisítvány.

Tárgyalás: Szabó László a tények ismertetése után elmondta, hogy amint kiderült az eset, azonnal konzultáltak a szülőkkel és a panaszolttal. Az eset mindenkit megdöbbentett, mivel a panaszoltat egy szorgalmas, jól tanuló, megbízható embernek ismerték. Érthetlenebbé tette az ügyet, hogy nemrég volt egy igazolással kapcsolatos félrevezetéses eset az osztályban, amit már ott megbeszéltek.

A panaszolt hozzászólásában jelezte, hogy vállalja a felelősséget. Tettét megbánta és sajnálja. Indokként azt hozta fel, hogy egy barátnője nagyon rossz helyzetben volt, és vele akart a kérdéses napon találkozni, hogy segíthessen neki. Szabó László jelezte, hogy az eset óta bevezették, hogy a panaszolt bármiféle igazolását csak akkor fogadják el, ha a szülő azt telefonon megerősíti.

Határozat:

- Fegyelmi büntetés fokozata, megrovás
- A bíróság határozatlan időre helybenhagyta az osztályfőnökök által bevezetett rendszert, amely szerint a panaszoltnak minden igazolása csak akkor érvényes, ha a szülei telefonálnak az osztályfőnököknek.

Indoklás:

- Tény, hogy a panaszolt hamisított, és e súlyos cselekedet alól semmi sem ad felmentést.
- Súlyosbítja a panaszolt helyzetét az is, hogy a hamisítást előre megfontoltan tette.
- Pozitívként értékelte az iskolabíróság viszont, hogy a panaszolt teljes mértékben vállalta a felelősséget.

Órazavarás

Résztevők: Fejes Tünde osztályfőnök, panaszolt, bírók

Előzmények: Fejes Tünde osztályfőnök jelentette fel a panaszoltat, mert vállalkozásórán viselkedésével zavarta a többi dolgozótársat, ő csupán a nevét írta a papírra és utána beadta. A panaszolt, a rendzavarást: ablakon kibámulást, evést és beszédet többszöri felszólításra sem hagyta abba. Tünde ezek után kiküldte a teremből.

Tárgyalás: Fejes Tünde tanárnő a tények ismertetésekor elmondta, hogy a panaszolt már az óra megkezdésekor is az ablaknál állt és kifelé bámult. Némi rábeszélés után volt csak hajlandó a dolgozatra a nevét felírni, majd azt beadva visszament az ablakhoz. Többszöri figyelmeztetés után sem volt hajlandó onnan eljönni, inkább enni kezdett és az eseményeket (amiket ő látott az ablakból) kommentálta. A panaszolt a tényeket elismerte. Szerinte amit tett, az nem helyes, de azon a véleményen volt, hogy a dolgozatok többségén zaj van, így ő nem vétett. Jelezte, hogy a dolgozatra nem készült, így semmit sem tudott volna írni, viszont a kinti, várható események érdekelték.

A tárgyalás során kiderült, hogy amikor Tünde a panaszoltat kiküldte, ő nem a dühögőbe/könyvtárba ment, hanem a földszint felé vette az útját, ahol AnZsu-s diáktársai ablakon való kiugrását akarta megnézni. A három AnZsus-s diák ügyében lefolytatott tárgyalás során tisztázódott a panaszolt részvétele, egyben az is, hogy ő előre tudott a diákok órai próbálkozásáról, és jelen volt a szüneti próbaugrásokon. Viszont egyetlenegyszer sem figyelmeztette társait, hogy ne ugorjanak ki az ablakon, sem szünetben, sem az órán. Sente Marika tanárnő a három ablakon kiugráló diákkal együtt a panaszoltat is az ügyletes koordinátorhoz vitte. Miután ott tisztázták a helyzetet, a panaszolt felment a dühögőbe, ahol nem sokkal később az A25-be benyitott, megzavarva ezzel az ott folyó órát.

A panaszolt mindkét ügy tárgyalása folyamán kisebbitette, illetve tagadta az általa elkövetett ügyekben a felelősségét.

Határozat:

- Fegyelmi büntetés fokozata szigorú megrovás.
- Ezen felül a panaszolt a harmadik negyed végéig nem vehet részt semmiféle nem kötelező iskolai programon.

Indoklás:

- A panaszolt az órai viselkedésével többszörösen is megsértette a többiek tanuláshoz, munkához való jogát, illetve a többiek azon jogát, hogy nyugodt körülmények között írjanak dolgozatot. A bíróság nem ért egyet a panaszolt azon felfogásával, hogy ha többiek általában zajonganak a dolgozat alatt, akkor nem vétett senki ellen, amikor ő is ezt tette. Felhívjuk a panaszolt figyelmét, hogy a tetteiért neki kell a következményeket és a felelősséget vállalni függetlenül attól, hogy a többiek mit tesznek.
- Az ablakból kiugrálók ügyében a panaszolt két szempontból érintett. Egyrészt mint külső szemlélő nem vállalta fel azt a felelősséget, hogy társait lebeszélje a többszörösen veszélyes tettről, holott előre tudott a tervről. Másrészt a panaszoltnak az iskola szabályai szerint a dühöngőben/könyvtárban kellett volna tartózkodnia, nem pedig a földszinten.

Kiugrás az ablakon

Résztevők: Sente Mária közgazdaságtan tanár, panaszoltak; egyik panaszolt édesanyja, bírók, Horváth Melinda és Láng Andrea osztályfőnökök, Gonda Erzsébet tanárnő, érdeklődő diákok és tanárok

Előzmények: Sente Mária tanárnő azért jelentette fel a három diákot, mert a 2005. január 5-i vállalkozásórán a három diák kimászott a B03-as terem ablakán és leugrottak az udvarra.

Tárgyalás: A tárgyalás során nemcsak az érintettek szóltak hozzá, hanem több iskolapolgár is. A megbeszélés igen szerteágazó volt, és indulatoktól sem volt mentes. Jelen összefoglaló csak az üggyel szorosan összefüggő, a megértéshez feltétlenül szükséges elhangzottakat tartalmazza.

A tárgyalás elején mindkét érintett fél (feljelentő és panaszoltak) ismertette, pontosította a történeteket. Marika elmondása szerint az óra elején

észlelte, hogy valami nem stimmel a teremben, de nem tulajdonított túl nagy jelentőséget a dolognak, mert az osztály mindig változtat az ülésrenden. Az órán dolgozat előtti ismétlés, dolgozatra készülés folyt, amikor a tanárnő a táblától visszafordulva észrevette, hogy két panaszolt épp a nyitott ablakon próbál távozni. Ebben már nem tudta őket megakadályozni. Felmérve a helyzetet észrevette, hogy a harmadik panaszolt is hiányzik. Mivel a sajátos történések indokát nem tudta és látta, hogy a többi diák nincs veszélyben, az ablakon távozók keresésére indult. Ekkor már a panaszoltak egy diáktársuk kíséretében jöttek fel a lépcsőn. Marika mind a négy diákot a koordinátorokhoz kísérte. Ott Kalina Yvette koordinátornak és Horváth Melinda osztályfőnöknek elmondta a történeteket, majd visszament az osztályba.

A kísérő negyedik diák tagadta, hogy már ott lett volna. Szerinte ő akkor találkozott a társasággal, amikor Marika a koordinátorokhoz vitte a három panaszoltat. A találkozás pontos helyét nem állapítottuk meg, mert sok, egymásnak ellentmondó nyilatkozat született az ügyben, de maga a kísérő diák is többféle verziót adott elő, amelyek egymásnak is ellentmondtak.

A panaszoltak a történések lényegét tekintve elismerték, hogy úgy történt az eset, ahogy Marika elmondta. A kiegészítésekből két részt említenek meg: a fiúk szerint nem igaz, hogy az osztály falazott volna nekik (ezt később Marika elfogadta). Másrészt az is elismerték, hogy az órai kiugrásra már az előző naptól kezdve készültek. Az előkészületek során az órát megelőző szünetben kétszer is kipróbálták az ugrást. A három fiú szerint ezzel csökkentették az ugrás kockázatát.

A „Miért tették?” kérdésre azt válaszolták, hogy tettük nem irányult senki és semmi ellen. Pontosan az az abszurditás vonzotta őket, hogy a tettüknek nincs semmi értelme.

Az egyik panaszolt hozzászólásában többször is hangsúlyozta, hogy tettük mögött semmiféle hátsó szándék vagy példamutatási ötlet nem volt. Szerintük – bár a tettüket sokan látták, de – nem fogják őket követni.

Az egyik panaszolt édesanyja felszólalásában az iskola felelősségét firtatta, de emellett elismerte, hogy amit a fiúk tettek, az nem magánügy, és vállalniuk kell a felelősséget.

Molnár Lajos pedagógiai vezető felszólalásában kifejtette, hogy a három, ablakon kiugró fiú tettét csak súlyosbítja, hogy hetek óta téma az iskolában a munkakörülmények javítása, s ez az eset egyáltalán nem ezt szolgálta. Lajos szerint a fiúk nem rendeltetésszerűen használták az iskolát. Hozzátette, hogy a panaszoltak – abszurdnak mondott tetteikkel – mind az órát tartó tanár, mind pedig az órán résztvevő diákok személyiségi jogait és emberhez méltó munkakörülményekhez való jogát durván megsértették.

A felszólalók között volt Gonda Erzsébet is, aki az órát megelőző szünetben tanúja volt a fiúk egyik próbaugrásának. Rájuk szólt, de mivel éppen vizsgát felügyelt, nem tudott odamenni hozzájuk. A fiúk közül ketten is hallották a tanárnő figyelmeztetését.

Határozat:

- Mindhárom panaszolt fegyelmi büntetési fokozata felfüggesztett kizárás
- A fegyelmi büntetési fokozat mellett a bíróság eltiltja mindhárom diákot 2005. augusztus 31-ig a nem kötelező iskolai programokon való részvételtől. Ezt a büntetést a tanév végén jelentős magatartásbeli változás esetén az osztályfőnökök feloldhatják.

Indoklás:

- A bíróság szerint a három panaszolt tette nagyon nagy felelőtleniségről tanúskodott. A következményeket számba sem véve, csak az abszurd ötletük megvalósításáért küzdve tettek mindent. A bíróságot döntése meghozatalában az a cél vezérelte, hogy a három vétkes egyént lehetőleg minden tettében, felelős gondolkodásra vegye rá. Erre szolgál szűkre szabott mozgásterük. Tettük, többekben felvetette azt a kérdést, hogy meddig lehet, meddig kell értük az iskolának felelősséget vállalni.
- Felelőtlenül, önző módon, nem közösségi emberként cselekedtek. Megsértették mind az órát tartó Sente Marika tanárnő, mind pedig az órán résztvevő diákok nyugodt munkához, tanuláshoz való jogát, valamint többek személyiségi jogaiba is beletiportak.
- A bíróság súlyosbító körülményként értékelte, hogy tettük nem egy pillanatnyi rossz ötlet

szüleménye, hanem tudatosan, már előző nap is készültek rá.

- Mindezek mellett felhívjuk mindhárom panaszolt figyelmét, hogy a koruknak megfelelően megkövetelt szabadságjogok mellé, azokkal egyenlő mértékű felelősség is hárul rájuk.

Politechnikum, 2005. január 12.

Szmeskó János az iskolabíróság nevében

Fellebbezés

Tárgy: Fellebbezés a 2005. január 12-én hozott határozat ügyében.

Panaszosok: Négy 11. évfolyamos diák

Iskolabírók: Szabó László tanár, Szöllösi László szülő, Imre Dániel (AzBest) diák.

Résztvevők: (és hozzászólók): Czibor Erzsébet, Jakab Judit, Sente Marika, Láng Andrea, Molnár Lajos és diákok.

Előzmények: A négy panaszos az ellenük hozott határozat azon része ellen lebbezett fel, melyben eltiltják őket minden, 2005. augusztus 31-ig nem kötelező politechnikumi rendezvénytől. Konkrétan két eseményről való eltiltásukat sérelmezik. A egyik a szalagavató tánc, ebben hárman érintettek. A másik esemény A

Paravarieté című előadás, amiben az előbb említett tanulókon kívül a negyedik tanuló is szerepet játszik. Panaszosok az indoklásukban leírták, hogy a bíróságnak a felfüggesztett kizárás fegyelmi fokozat jogosságát nem vonják kétségbe, de a büntetés második felét nem találják arányban tettük súlyosságával, annak céljával, pedagógiai hozadékaival nem értenek egyet. Szerintük az ilyen büntetés nem célravezető. Mivel a szalagavató időpontjában a tanulók már a fellebbezést benyújtották, annak halasztó hatálya miatt az ünnepségen jogszerűen vehettek részt. Ezért értelemszerűen ezzel a ponttal okafogyottság miatt a fellebbeviteli tárgyalásnak nem kellett foglalkoznia. A Paravarieté előadás próbái már korábban elkezdődtek, rajtuk kívül az iskola sok más tanulóját is érinti szereplésük (összesen tizenhárom tanulót), az előadás főpróba-stádiumában van. A dolog előrehaladottsága miatt az elítélt tanulók esetleges távolmaradása egy – már öt hónapja tartó – folyamat eredményét, a spontán szerveződött társulat munkáját tenné semmissé.

A tanulók nehezményezték a Téli Művészeti Találkozóról való eltiltásukat is, mondván, hogy nekik ez az esemény nemcsak érdeklődőként, hanem szervezőként is évek óta szívügyük, ezért őket az ettől való eltiltás fokozottan hátrányosan sújtaná. Ezért a bírósághoz azzal a javaslattal fordultak, hogy érettségük, felelősségtudatuk bizonyítására a bíróság bízva meg hármukat egy nagy komplexitású rendezvény megszervezésével és lebonyolításával az ítélet enyhítésében bízva az előadás diák rendezője, Kárpáti István nyújtott be kérelmet. István tanácsadója, Majer Tibor – osztozva tanítványa kétségbeesésében, szakmai indokaiban – egy beadványában a bíróság konstruktív, enyhítő ítéletét kérte a színházi előadás kivitelezése érdekében.

Tárgyalás: A tárgyalás során először az elsőfokú ügy panaszosát, Szente Marika tanárnőt kérdezte a bíróság arról, hogy a tanulók viselkedése hogyan változott az ítélethozatal óta. A tanulóknál változó mértékű, de mindenképpen pozitív törekvést tapasztalt.

Egyik panaszos édesanyja a bírósághoz írt levelében kifejtette, hogy miközben egyetért a kiszabott fegyelmi fokozattal, a hosszú eltiltás nem lehet célravezető, mert nem a jobbulás irányába ható. Konkrét javaslatot is megfogalma-

zott arra nézve, hogy milyen közhasznú munka kiszabásával lehetne a büntetést kiegészíteni. Láng Andreának, a tanulók osztályfőnökének sem volt tudomása újabb fegyelmi vétségről. Továbbá úgy gondolja, hogy a színházi produkcióban vehessenek részt a tanulók, de a TMT-n való részvételüket már nem találja indokoltnak, mert a kiszabott fegyelmi fokozat önmagában nem elég büntetés.

Az egyik panaszos szerint a TMT kiváló bizonyítási lehetőség lehetne a felelősségteljes viselkedés igazolására. Aminek hiányát éppen az elsőfokú tárgyalás róta fel ellenük.

Kárpáti István szerint a TMT és a három tanuló személye annyira összefonódott az évek során, szerepük olyan meghatározó, hogy ők és a rendezvény nem létezhetnek egymás nélkül.

Molnár Lajos pedagógiai vezető elmondta, hogy a munkával, aktivitással való szankcionálás hibás pedagógia, hiszen értelmes munkát végezni jó és nemes dolog, azzal tehát nem büntethetünk.

A színházi produkcióban való részvételüket a vétlen többség, az előadás sérülésének elkerülése miatt támogatja. A TMT-n viszont csak akkor vehessenek részt, ha az osztályfőnökök addig a tanulók szinte tökéletes, az iskolával, társaikkal, tanáraikkal való példás együttműködésükről tudnak beszámolni. Továbbá a három tanuló tegyen írásban egy komoly ígérvényt arra, hogy ha a jövő tanévben bármilyen komolyabb fegyelmi ügyben – ami a szociális kompetenciák megsértését jelenti – bíróság elé kerülnek, akkor önként lemondanak minden tanórán kívüli iskolai rendezvényen való részvételükről.

Czibor Erzsébet felhívta a figyelmet arra, hogy a bíróság ítéletének olyan üzenete kell hogy legyen, ami a belátás, a felelősség irányába ható. Másik panaszos szerint a büntetés kiterjesztése túl hosszú lenne, így is van elég garancia, visszatartó erő, hiszen a felfüggesztett kizárás elég súlyos ítélet, komoly hibázásra már nincs terük.

Határozat:

- 1) A három diák folytathatja a színházi próbákat, az előadáson részt vehetnek.
- 2) A TMT-n a három diák csak szigorú garanciák mellett vehet részt. Eszerint az osztályfőnökök egyéni hatásköre, hogy engedélyezik avagy megvonják a tanulók részvételének lehetőségét. Csak makulátlan viselkedés, kifogástalan együttműködés bizonyításával adható meg a részvételi jog. A mérlegelés az utolsó pillanatig fennáll.
- 3) A bíróság számon kéri a tanulóknak a – fellebbezési kérelmükben megfogalmazott – javaslatát. Eszerint mostantól kezdve a TMT végeztéig a szervezői munkálatokban és a lebonyolításában teljes mellszélességgel, odaadással kell részt venniük. Mindazon feladatokat korrekt módon kell elvégezniük, amelyeket a szervezők rájuk bízhatnak. Ezzel is bizonyíthatják szavahihetőségüket és felelősségtudatukat. A munkálatokról, a feladatokról és a hozzájuk tartozó személyekről készüljön egy tervezet, amit a főszerzők bevonásával kell elkészíteniük. Anda (Csoncsi) Tamás és Majer Tibor a rendezvény alatt és után a teljesítésről a bíróság titkárával konzultálni fog.
- 4) A három tanulóknak a határozat átvételétől számított 5 munkanapon belül írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a következő tanév során bármilyen, az együttműködés hiányáról tanúskodó bírósági ügy esetén külön felszólítás nélkül maguk mondanak le a TMT szervezéséről, az azon való részvétel jogáról.

A bíróság az elsőfokú határozat további pontjait helyben hagyta.

Indoklás: A bíróság üdvözlő és támogat minden, különösen a diákság által kezdeményezett vagy abban jelentős szerepet vállaló eseményt. Pozitív körülményként vette figyelembe, hogy a tanulók valóban aktívak az iskolai életben, hogy a vétlenek és az ő érdekükben figyelemreméltó indokokkal, konstruktív módon sokan sorakoztak fel ügyükben. Enyhítő körülményként vette számba a bíróság, hogy egy olyan tartalmas, már eddig is sok befektetett munkával, sok más tanuló munkáját bíró színházi produkció léte kérdőjeleződhet meg eltávolításukkal, ami esetén a büntetés nemcsak hármukat, hanem a vétlen alkotókat és a nézőközönséget is sújtaná. A bí-

róság komolyan veszi a három fiatalember elhatározását arra nézve, hogy a további iskolai létükkel és a konkrét, felelősségteljes vállalásukkal valóban felelhetővé tudják tenni botlásukat.

A határozat érvénybe lép annak kézhezvételétől. Fellebbezni a IX. kerületi Polgármesteri Hivatal jegyzőjénél lehet.

Politechnikum, 2005. február 15.

Szabó László
az iskolabírószám nevében

Dohányzási ügyek

Időpont: 2005. február 1.

Bírók: Zsédely Gyözőné (szülő), Kálmán Júlia (diák), Bálint Gábor (tanár)

1.

Résztevők: panaszolt, Tisza Kata (osztályfőnök), egy diák és édesapja

Előzmények: A panaszoltat osztályfőnökei, Tisza Kata és Barta Géza jelentette fel az iskolabírószámra, mert a volt dohányzó területen dohánzott az udvaron, és ez volt a negyedik alkalom, hogy lebukott. Amikor harmadik alkalommal Molnár Lajos elkapta őt októberben, egy feladatot kapott, hogy találja ki, hogyan lehet elkerülni az iskola előtti járdán való dohánzást. Ezt a feladatot a panaszolt nem teljesítette. A panaszolt egyébként kiválthatná a dohánzási engedélyt, hogy legális helyen dohányozzon, hiszen elmúlt 18 éves, de ezt ő nem tette meg.

Tárgyalás: A panaszolt először elmondta, hogy az első két alkalommal Molnár Lajos még az első tanítási héten kapta el, amint az iskolába jövet a rácson belüli hamutartóban oltotta el a cigarettáját, illetve hazafelé menet az iskolából kilépve még az iskola előtti járdán gyújtott rá. A harmadik alkalommal is az iskola előtti járdán dohánzott, ami után Molnár Lajos a fent említett feladattal bízta meg az iskolabírószámra tárgyalást megelőzően. A panaszolt bevallása szerint a feladatot el akarta végezni, de nem jutott eszébe semmi építő javaslat. A panaszolt szülei engedélyével 12 éves kora óta pipázik és egy ideje cigarettázik is, de azért nem váltotta ki a dohánzó kártyát, mert szeretne leszokni a cigarettáról. A panaszolt azt is megemlítette, hogy nem ért egyet azzal a rendelettel, hogy nem lehet kijelölni az iskola területén dohánzó helyet. Az iskolabírószám válaszában kiemelte,

hogy a rendeletet nem az iskola hozta, hanem kormányrendelet, és ha nem is ért valaki egyet egy szabállyal, attól még be kell tartania. A tárgyalás végén Kálmán Júlia iskolabíró megkérdezte a panaszolttól, dohányzott-e a feljelentés óta az iskola területén, amire nemmel válaszolt.

Határozat:

- A fegyelmi büntetés fokozata: figyelmeztetés.
- A határozat hatálya a 2004/2005-ös tanév vége.

Indoklás: Az Iskolabíróság enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a panaszolt már betöltötte a 18. életévét és beismerte tettét. A bíróság támogatja a panaszolt elhatározását, hogy megpróbál leszokni a cigarettázásról, de elvárja, hogy a szabályokat betartva sem az iskola területén, sem az iskola előtti járdán ne dohányozzon.

2.

Résztevők: panaszolt, Melles Éva és Szabó László (osztályfőnökök), osztálytársa és édesapja

Előzmények: A panaszoltat osztályfőnöke, Szabó László jelentette fel az iskolabíróságon, mert 3 alkalommal vétett az iskolai dohányzásra vonatkozó szabály ellen. A panaszoltnak 2004. december 31-ig volt hatályban egy bírósági határozata ugyancsak dohányzás miatt. Jelenleg is folyamatban van késései miatt egy megállapodás osztályfőnökeivel.

Tárgyalás: A panaszoltat arról kérdezte a bíróság, tudja-e, mikor járt le az előző határozata. A panaszolt úgy emlékezett, hogy feljelentése időpontjában még hatályos volt a határozat, pedig az nem sokkal előtte lejárt, ami azt mutatta, hogy nincs teljesen tisztában a határozatával. Az előző határozat pontjait betartotta, elkészítette azokat a feladatokat, amelyeket a bíróság kiszabott neki. Beismerte, hogy késésfüzetét nem teljesen jól vezette, de csak kétszer késett a megállapodás óta. Melles Éva osztályfőnök kiemelte, hogy a megállapodásuk része a füzet rendes vezetése is, de most alapvetően nem a késések, hanem az iskolai dohányzás miatt kellett a panaszoltat feljelenteni. Zsédely Gyözőné szülőbíró hangsúlyozta, hogy nem lenne szabad visszaélni a bizalommal, és be kell tartani a szabályokat, megállapodásokat. Osztályfőnöke javaslatával, hogy dohányzás helyett töltsé az

időt hasznosan, például a tornaházban, a panaszolt egyetértett.

Határozat:

- A fegyelmi büntetés fokozata: megrovás.
- A határozat hatálya a 2004/2005-ös tanév harmadik negyede.
- A negyed végéig minden szünetben a tornaházban vagy a tornaháznál köteles tartózkodni és jelentkeznie kell Szabó László osztályfőnökénél. A jelentkezés formájáról (írásban vagy szóban kell megtörténnie) Szabó Lászlóval kell megegyeznie.
- Ha negyed végéig kétszer dohányzik az iskola területén, a határozat hatálya a 2004/2005-ös tanév végéig hosszabbodik meg.

Indoklás: Az Iskolabíróság súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a panaszolt még nem múlt el 18 éves, és 2004-ben hasonló vétség miatt került bíróság elé, aminek hatálya alig néhány nappal mostani bírósági ügye előtt járt le. Mindamelllett a panaszolt beismerte tettét, és hajlandó volt együttműködni a bírósággal, ami enyhítő körülménynek számít.

3.

Résztevők: panaszolt és édesapja, Melles Éva és Szabó László (osztályfőnökök), egy osztálytársa

Előzmények: A panaszoltat osztályfőnöke, Szabó László jelentette fel az iskolabíróságon, mert 3 alkalommal vétett az iskolai dohányzásra vonatkozó szabály ellen. A 2004/2005-ös tanév során már volt igazolatlan hiányzásból adódó fegyelmi ügye, és jelenleg is folyamatban van késései miatt egy megállapodás osztályfőnökeivel. Ezek az ügyek azt jelezték, hogy általában probléma van a panaszolt iskolai szabályokhoz való viszonyulásával.

Tárgyalás: Szabó László osztályfőnök megemlítette, hogy a három ügy között nincs ugyan szoros összefüggés, de azt sugallják, hogy a panaszoltnak gondjai vannak a szabályok betartásával. Amikor másodszor bukott le, azt ígérte, nem fog többet az iskolában dohányozni, de ezt nem tudta betartani. A késéssel kapcsolatos megállapodásnak is részlegesen felel meg (néha elmaradnak a tanári aláírások a késésfüzetben). a panaszolt a késésekkel kapcsolatban kijelentette, hogy mióta vezeti a füzetet, csak néha késett reggel, napközben pedig csak 2-3 alkalommal. Igazolatlan hiányzása nem volt a tár-

gyalása óta. A panaszolt édesapja egyet értett abban, hogy a szabályokat, megállapodásokat be kell tartani. A dohányzással nem ért egyet, de tudomásul veszi. Hozzátette, hogy olyan határozatot szeretne, ami segíti fiát jó útra térni. A panaszolt elmondta, hogy nem célja a szabályok megszegése, második lebukása után sokáig nem dohányzott, de sajnos könnyen befolyásolják a társak. Osztályfőnöke javaslatával, hogy dohányzás helyett töltsé az időt hasznosan, például a tornaházban, egyetértett.

Határozat:

- A fegyelmi büntetés fokozata: intés.
- A határozat hatálya az idei tanév harmadik negyede.
- A negyed végéig minden szünetben a tornaházban vagy a tornaháznál köteles tartózkodni és jelentkeznie kell Szabó László osztályfőnökénél. A jelentkezés formájáról (írásban vagy szóban kell megtörténnie) Szabó Lászlóval kell megegyeznie.
- Ha negyed végéig kétszer dohányzik az iskola területén, a határozat hatálya a tanév (2004/2005) végéig hosszabbodik meg.

Indoklás: Az Iskolabíróság súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a panaszolt még nem múlt el 18 éves és hatályban van egy másik ügye is, ami az iskolai szabályok nem megfelelő betartását jelzi. Mindamellet a panaszolt beismerte tettét, és hajlandó volt együttműködni a bírósággal, ami enyhítő körülménynek számít.

4.

Résztevők: panaszolt és édesapja, Tisza Kata (osztályfőnök), egy osztálytársa

Előzmények: A panaszoltat osztályfőnökei, Tisza Kata és Barta Géza jelentette fel az iskolabíróságon, mert több mint 3 alkalommal dohányzott az iskola területén. A panaszolt kiskorú, március 23-án lesz csak 18 éves. Feljelentése után újra dohányzott az iskola területén, amiből osztályfőnökei úgy látták, nem veszi komolyan az iskola szabályait, úgy gondolja, az érettségiig hátralévő időben már nem történhet vele semmi.

Tárgyalás: a panaszolt beismerte a dohányzást, de úgy vélte, amúgy komolyan veszi az iskolai szabályokat. Tisza Kata elmondta, hogy a panaszolt valóban javuló tendenciát mutatott év eleje óta, de az utóbbi időben újra magatartási gondok vannak vele. A tárgyaláson szóba került egy eset, amikor osztálykiránduláson a panaszolt azt állította, hogy elmúlt 18 éves, amikor Barta Géza meglátta dohányozni. Tisza Kata és a panaszolt édesapja szerint nem volt teljesen egyértelmű a szituáció, a panaszolt csak viccelt. A panaszolt édesapja először azt nehezményezte, hogy túl későn kapott értesítést a tárgyalásról, de nem ellenezte annak megtartását. Nem ellenzi lánya dohányzását, de otthon nem dohányzik. A szülőbíró szerint ugyanígy az iskolában sem kellene rágyújtania, ahol még tilos is. A panaszolt megígérte, hogy megpróbálja kibírni a dohányzás nélkül az iskolában, amíg 18 éves nem lesz, és kiválthatja a dohányzási engedélyét. Az édesapa végül megkérdezte, hogy szülői beleegyezéssel lánya megkaphatja-e előbb az engedélyt, amire a bíróság azt válaszolta, hogy ilyen kérelem elbírálása nem kompetenciája.

Határozat:

- A fegyelmi büntetés fokozata: intés.
- A határozat hatálya az idei tanév vége.
- Ha még egyszer az iskola területén dohányzik, osztályfőnökei automatikusan megvonják tőle az iskolai bérletét.

Indoklás: Az Iskolabíróság súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a panaszolt még nem múlt el 18 éves, és a feljelentés óta újra dohányzáson kapták az iskola területén. Enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy beismerte tettét, és megígérte, hogy nem fog dohányozni az iskolában.

5.

Időpont: 2005. február 15.

Bírók: Goldgruber Árpád (szülő), Weisz Júlia (diák), Bálint Gábor (tanár)

Résztevők: a panaszolt, Diósi Alojzia (ofő), a panaszolt édesapja és édesanyja, Tisza Kata, egy osztálytársa és egy diák

Előzmények: A panaszoltat osztályfőnöke, Diósi Alojzia (Lulu) jelentette fel az iskolabíróságon, 3 alkalommal dohányzott az iskola területén, mindháromszor a nagykorú iskolapolgárok számára kijelölt helyen. A panaszolt nyolcadikban érkezett az osztályba, és osztályfőnökei úgy látják, kezdettől fogva nehezen tudja elfogadni a Politechnikum szociális kompetenciákra, együttműködésre vonatkozó elvárásait.

Tárgyalás: A tárgyaláson Lulu azzal egészítette ki a panaszt, hogy a panaszolt flegmán kezeli az iskola értékrendjét, szabályait, így a dohányzással kapcsolatos szabályokat is. Úgy látja, sokszor nem egyenesen viselkedik: szemtől szembe egyetért, az osztályfőnökök háta mögött viszont nem. A panaszolt válaszában beismerte tettét, de a feljelentés óta nem dohányzott az iskola területén. Nem érzi, hogy destruktív lenne az osztályban, nem tartja magát flegmának és úgy érzi, tudja értékelni az iskola értékeit. Megígérte, hogy próbál javítani a hozzáállásán.

A panaszolt édesapja hozzászólásában elítélte, hogy fia megszegte az iskola dohányzással kapcsolatos szabályát, nem örül, hogy dohányzik, és az iskola támogatását kérte, hogy fia le tudjon szokni a dohányzástól. Ugyanakkor szerinte fia hozzáállásával kapcsolatos problémák nem a bíróság elé valók, hanem azokat külön kell megbeszélni. Goldgruber Árpád szülőbíró felhívásában kifejtette, hogy a bíróság most csak a dohányzást tárgyalja, és kérte a szülőket, hogy működjenek együtt az iskolával a panaszolt érdekében. A tárgyalás végén a panaszolt kijelentette, hogy elég visszatartó erő számára az, hogy az iskola területén nincs már dohányzásra kijelölt terület, valamint hogy nem akar többet bíróság elé kerülni.

Határozat:

- A fegyelmi büntetés fokozata: intés.
- A határozat hatálya a 2004/2005-ös tanév harmadik negyede.
- A negyed végéig minden szünetben az egyik osztályfőnökénél, Diósi Alojziánál vagy Szöllősi Zoltánnál köteles jelentkeznie. A jelentkezés formájáról (írásban vagy szóban kell megtörténnie) az osztályfőnökökkel kell meg egyeznie.
- Ha negyed végéig még egyszer dohányzik az iskola területén, a határozat hatálya a 2004/2005-ös tanév végéig hosszabbodik meg.

Indoklás: Az Iskolabíróság súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a panaszolt még nem múlt el 18 éves. Enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy beismerte tettét, és hogy a panasz óta nem gyújtott rá az iskola területén.

6.

Résztevők: panaszolt, Tisza Kata (osztályfőnök)

Előzmények: A panaszoltat osztályfőnökei, Tisza Kata és Barta Géza jelentette fel az iskolabíróságon, 4 alkalommal dohányzott az iskola területén. A panaszolt kiskorú, február 26-án lesz 18 éves. Egy nappal a negyedik lebukása előtt figyelmeztették osztályfőnökei, amikor ugyancsak dohányzott, hogy már csak egy dobása van. Ebből osztályfőnökei azt a következtetést vonták le, hogy a panaszolt nem veszi komolyan az iskola szabályait, úgy gondolja, az érettségiig hátralévő időben már nem történhet vele semmi.

Tárgyalás: A tárgyaláson a panaszolt beismerte a dohányzást, de úgy vélte amúgy komolyan veszi az iskolai szabályokat. Tisza Kata elmondta, hogy a panaszoltat a feljelentés óta kétszer látták dohányozni az iskola területén, de a panaszolt ezt tagadta. Az iskolai szabályokkal kapcsolatban Kata megemlítette, hogy a panaszolt néha késik óráról, és volt egy-két panasz az órai viselkedésére.

A panaszolt elmondta, hogy otthon nem dohányzik, és a szülők sem helyeslik a dohányzását. Az iskolabíróság végül hangsúlyozta, hogy a dohányzás tilalma is egy szabály, amit be kell tartani az iskolában.

Határozat:

- A fegyelmi büntetés fokozata: intés.
- A határozat hatálya a tanév (2004/2005-ös) vége.
- Ha még egyszer az iskola területén dohányzik, a panaszolt automatikusan elveszti a lehetőséget, hogy kiváltsa a dohányzós kártyáját, illetve ha már elmúlt 18 éves, és tiltott helyen dohányzik, automatikusan vissza kell adnia a kártyáját.

Indoklás: Az Iskolabíróság súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a panaszolt még nem múlt el 18 éves. Enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy beismerte tettét. A bíróság nyomatékosan kérte a panaszoltat, hogy 10 napot bírjon ki és ne gyűjtsen rá az iskola területén.

Budapest, 2005. február 21.

Az Iskolabíróság nevében, Bálint Gábor, bíró

Az Iskolabíróság határozatai ellen 15 napon belül fellebbezni lehet. A határozat érvénybe lép annak kézbevétele után.

Kedves Polisok!

Az egyik év eleji **Primer** ban közzé tettünk egy tájékoztatót arról, hogy az idegenforgalmi szakmenedzser képzésen lehetőség nyílik diákjainknak, hogy 2003-2005. időszakban háromhetes külföldi szakmai gyakorlaton vegyenek részt.

Az Oktatási Minisztérium, a Tempus Közalapítvány és a Közgazdasági Politechnikum között megkötött szerződés alapján az Európai Közösség Leonardo da Vinci programja* keretében iskolánk támogatást nyert az „Idegenforgalmi szakmenedzser szakos, szabadidő szakirányon tanuló diákok szakmai gyakorlata wellness területen” című pályázatra.

A háromhetes külföldi gyakorlatot egy meghatározott kiválasztási folyamat után a diákok Dániában és Svédországban töltik három szállodában.

A gyakorlatok megszervezésekor nagy segítséget kapunk külföldi partnereinktől, testvériskoláinktól: a dán Niels Brock Business College-től és a svéd Skanes Tourismgymnasium-tól.

A projekt célja, hogy diákjaink az iskolában megszerezhető elméleti ismereteket gyakorlatban is alkalmazni tudják, a megtanult wellness alapismereteket elmélyítsék, a külföldi példákat felhasználva ötleteket, javaslatokat tegyenek ezen turisztikai termék fejlesztésére hazánkban.

Nem elhanyagolható szempont az idegen nyelvi (angol) tudás fejlesztése és az idegenforgalmi szakszókincs bővítése.

* A projekt megvalósítása az Európai Közösség támogatásával történt. A jelen publikáció/közlemény tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Közösség vagy Támogató álláspontját, az abban foglaltakért az említett szervezetek felelősséget nem vállalnak.

A gyakorlat mellett fontos, hogy diákjaink megismerkednek egy másik nép kultúrájával, hagyományaival, szokásaival, mindennapjaival.

A 2004. november 13.-december 03. közötti időszakban öt diák töltötte gyakorlatát Svédországban.

Az alábbiakban Karcsák Mónika és Ignác Lajos (Tour-Mix osztály); Csizmazia Szonja, Berényi Richárd és Róth György (First Class osztály) által elkészített élménybeszámolókból olvashattok részleteket.

„Nagyon örültem, hogy kiválasztottak erre a gyakorlatra, hiszen nem csak egy másik országot, kultúrát ismerhettem meg, de az általam ismert idegen nyelvet is használhattam. Külön élmény volt számomra a repülőút, mert még sosem utaztam repülőn.

Úgy gondolom a szállodákban elégedettek voltak a munkámmal, kiválóan helyt álltam, jól teljesítettem a rám bízott feladatokat. Biztos vagyok benne, hogy a nyári gyakorlaton a kint tanult dolgokat jól fogom hasznosítani.” (Karcsák Mónika)

„A gyakorlati helyeinken a mentorok a legnagyobb körültekintéssel és türelemmel mutattak meg mindent, magyarázták el feladatainkat. Ha bármilyen probléma felmerült munkavégzésünk során bizalommal fordulhattunk nemcsak hozzájuk, de „kollégáinkhoz” is. A gyakorlati munkaidő jó hangulatban, kellemes légkörben telt, munkatársaink nyíltságának és segítőkészségének köszönhetően. Nem okozott különösebb gondot sem a feladatok megértése, sem a végrehajtásuk.” (Ignác Lajos)

„Nagyon izgatottan indultam útnak, vajon hogyan teljesítek majd, hogy sikerül a felmerülő problémákat megoldanom és hogyan tudok majd kapcsolatot teremteni ismeretlen emberekkel, idegen nyelven. Most a hazaérkezés után nosztalgiával tekintek vissza a Svédországban eltöltött három hétre.” Berényi Richárd

„Még soha nem volt részem úgy megismerni egy országot, várost, kultúrát, hogy a „dolgos hétköznapiakba” csöppenek, sőt részt is veszek bennük. Valószínűleg a mindennapi munka az, ami miatt hazaérkezésünk óta nem olyan érzések élnek bennem, hogy részt vettem egy „rövid” látogatáson Svédországban, hanem úgy érzem huzamosabb ideig éltem ott.

A szállodákban elégedettek voltak a munkámmal, örültek, hogy mindent elsőre értettem – mind nyelvi, mind a feladat elvégzését tekintve.” Csizmazia Szonja

„Bátran beszélgettem a munkatársak bármelyikével, mert nyitottak voltak az ember felé és ezek a beszélgetések, szakmai tanácsok sokban hozzájárultak nyelvtudásom fejlődéséhez, melyet a későbbiekben itthon is tudok hasznosítani. Az itt eltöltött idő valóban hasznosnak bizonyult, és egyben nagy kedvet kaptam az ezen a területen való tevékenységekhez is.

Az egyedül való helytállás és a magunkra utaltság segített önbizalmam és önállóságom fejlesztésében is.

A hasonló helyzetek ezentúl nem hatnak rám majd az „újdonság erejével”, így könnyebben és hatékonyabban jutok majd el a megoldásukhoz.” Róth György

Amennyiben a beszámolók felkeltették érdeklődésedet és szeretnél bővebb ismeretekkel rendelkezni a Leonardo projektről, úgy az iskola honlapján keresztül szerezhetsz információt, ahol az élménybeszámolók mellett olvashatsz a gyakorlati helyekről is és megtekintheted a diákok által elkészített fotókat is.

Budapest, 2005. 02. 25.

Gonda Erzsébet (Pöpi)
Leonardo projekt koordinátor

Gyümölcsbár A Szertelen Vakondhoz

Gyümölcsbár a pokolban

Üzleti terv

Réges-régen Russziában, valahol a nagy tajgában éldégélt egy kisvakond, neve ez volt, Ivanov. Járt- és kelt és danolászott, futkározott, ázott-fázott, volt neki egy képessége, ehhez volt csak tehetősége: folyton zabált, ha nem, hát aludt, durmolt, mint a részeg kakukk. Birtokolt egy alabárdot, nap elején nekilátott, néhány táltos őzt levágott. Elmormolt egy hosszú imát, megnyúzott egy babagidát, vérét vette, kicsontozta, darabolta, bepácolta. Kivirte-kavarta, fűszerrel spannolta, szaglászta, szür-csölte, vágyott a csülökre. Büszke volt és hírneves, bukédzik az őzleves.

Készül az ét, jön a zaba, vakondokunk boldog? Haha. Valami hiányzik, valami hibádzik, köll valami plusz nyalás, after-kaja ráadás. Gombapuding? Kéregsonka? Muzsika, a tajga-bossa*? Mediterrán, nem russzia, édes, tiszta gyümölcs torta. Szürcsöli a Bambi-levest, Vakond kattog, ez nem helyes. Nem koncentrálni, nem élvezni, nem emészt és nem durmolít*. Fogja bárdját, nagy kabátját, sapkát-sálját, napszemcsőjét.

Nekivág a hosszú útnak, kezdődik a gyümölcs túra. Nagy a tajga, nagy az ország, hideg tél van, tiszta szopás. Ivanovunk nem tántorít, nem nyugszik, míg nem háborít, gyümölcskertet, szilvafácskát, szőlőtövet, piros almát, ananászkát, majom-banánt, mandarint és mango-fajtát. Sorolhatnám, sok a gyümölcs, jobb tappancsán nőtt egy szemölcs. Lefagyott kis lába-karja, orra-füle, szőrcimpája. Soványodik, hite csappan, hol van már a gyümölcs katlan? Meghúzza a nadrágszárát, dörzsöli a vakondlábát. Általvág a hét határon, hegyen-völgyön, iszaplápon. Lám egy gyümölcs! Szamócácska, ottan meg egy szeder-forma. Hozott zsákot, kövéredik, Ivanovunk örvendezik. Brazil, üzég, arab, magyar, ide a gyümölcsöt, de hamar! Meggy, cseresznye, lychie, alma, ananász és fűtös hagyma. Mérsékelt és mediterrán, óceáni, kontinentál. Ilyen-olyan, szaftos-zaftos, húsos, folyós, puhás, vaskos. Elképesztő gyümölcs orkán, éljünk eztán gyümölcs tortán.

Boldog most az egész tajga, Ivanovunk kifundálta...

Ezen mesketével kívántuk átláttatni vállalkozásunk szellemiségét, érzékeltetni elhivatottságunkat, a gyümölcs iránti szenvedélyünket, a mesék iránti szeretetünket. Tessék tolerálni...

A vállalkozás neve:

Gyümölcsbár a szertelen vakondhoz,
1082 Budapest, Turbina utca 6.

Ügyintézők:

Bufflakár Béla üzletvezető, egyéni vállalkozó; tel.: 20 3223105;

Csengery Babvirág üzletvezető-helyettes;
tel.: 70 5155464

A tevékenységünkről:

A gyümölcsbár koncepció egy zord téli hajnalon jutott eszembe. Szemlélem a Lehel piaci zöldség-gyümölcs állományt: az öklömnyi szőlőszemeket, a dinnyényi jonatánokat, az ésatöbbit. Kellemes nosztalgia telepedik reám: ott vagyok, egy szál pendelyben a taskenti* Riviérán. A lány szellő arcomba fuvall, fülcimpáim perzselődnek, émelygek, a békák kuruttyolnak, a kabócák

ciccegnék. Boldog vagyok, valószínűleg napszúrásom van.

Jaffa szörpöt kortyolgotok, erőre kapok. Harapok még egy utolsót az ananász-szeletkéből, hanyatt fekszem, elszundítok. Álmom kattanásra véget ér, felriadok, hasamon tarisznyarék-karaván araszol. Kánikula. Hányingerem van...

Elkalandoztam, hátulról erős lökés visszazökkent a Lehel Piac forgatagába. Megvilágosodtam. Gyümölcsbárat kell létesítenünk. Az embernek igénye van a gyümölcsre, az embert építi a gyümölcs. Végre egy vendéglátóipari egység, amely nem a vanília-kóla és az isler azbeszt-tartalmáról fog elhíresülni.

A Gyümölcsbár a Szertelen Vakondhoz 2005 áprilisában – a tavaszi gyümölcsszezon idusán – kezdené meg működését. A bár

üzemeltetése a gyümölcs-gondolat szempontjából a késő őszi időszaktól a kora tavaszi virágzásig mondhatni megvalósíthatatlan. A körülmények szűkösek, a külföldi kapcsolatrendszerek kiszámíthatatlanok, a behozatal – a gyümölcs minőséget tekintve – kérdéses. Egy igen kötött, évszak-függő stratégiát kellett kidolgoznunk. A téli periódus – véleményünk szerint – csak leépíténé a vállalkozás szellemiségét, ám lehetséges, hogy pont ebben a nehéz és szomorú időszakban van az emberfajtának a legnagyobb szüksége és igénye a gyümölcs fogyasztására. A statisztikák szerint a lakosság 80 %-a „rendszeres” gyümölcsfogyasztó. Ez fantasztikus teljesítmény usztuló, korrupst és fertelmes világunkban. Hasonló arányban említhető a „junk food”, más néven mesterséges, gumiélelmiszer-fogyasztók köre. A többség hasonló mértékben fogyaszt mind a gyümölcs, mind a mesterséges élelmiszerekből. Mindkét esetben kiegészítő táplálkozás céljából. Ennek ellenére én mégis azt mondom, hogy az embereket rá kellene szoktatni a gyümölcsfogyasztásra, hogy azt ne rutintevékenységgént, hanem élményként élhessék meg. Felfogják annak csodálatos funkcióját, hogy gyümölcsfogyasztóként tengethetik szürke életüket, éljék át a táplálkozás eme szertartásos jellegét.

A Gyümölcsbár tizenötféle, a legkülönbözőbb szellemiségben „kidolgozott” gyümölcstálat kínálja majd a huszonöt fő befogadására alkalmas helyiségben. Az üzlet szezonális, azaz az évi, egyhuzami nyitva tartása egy bő fél évet jelentene. Az üzlet működtetése, a helyiség berendezése igazodik ahhoz az igényhez, hogy a kedves fogyasztók kellemesen eltölthessék gyümölcsök és turmixok fogyasztása közben idejüket.

A helyiségben négy, azaz négy részt kell egymástól elkülönítenünk. A vendégeket érkezésükkor a helyiség szíve, a sült-zöld ananász névvel illetett pultos részleg fogadja. Drága vendégeink itt szemlélhetik meg kínálatunkat, tehetik fel bizarr kérdéseiket,

rendelhetnek, és szívből reméljük, hogy – ha rest pincéreink éppen nem állnak a rendelkezésükre –, nem a pultra hányás tevékenységében fogják lelni örömüket...

A centrumból a belépés során jobb irányba araszolással juthatunk ki a ház udvarára, melyet az oázisnak, azaz a vendégek fogadására szolgáló egységnek jelöltünk ki (a lakók közös beleegyezésével egy családot, a hat homo sapiens sapiens-t számláló Kovácsékot kellett más bolygóra evakuálnunk, akik a három hónapos Lajoskára hivatkozva nem akarták jóváhagyni üzleti tevékenységünket. Biztosítom önöket, Kovácsék jól vannak, eddig három, minden bizonnal általuk címzett, postai úton kézbesített pokolgépet sikerült többé-kevésbé hatástalanítanunk...) A sátorponyvával fedett kerthelyiségben három ében és négy márvány asztalnál szocializálódhatnak, netán fogyaszthatnak vendégeink. Az udvar egyszerre huszonöt fő befogadására alkalmas. A hangulatot házi zenekarunk, a finom latin ritmusokat megszólaltató Tripla-B, azaz Brutal Bossa Band teszi még emelkedettebbé. Természetesen külsős muzikusok jelentkezését is szívesen fogadjuk. Fizetség gyanánt a ház szolgáltatásait tudjuk kínálni. (Ingyen gyümölcs- és italfogyasztás) Az udvar kellékeként felfoghatjuk még azt a hosszú előmunkálatokat igénylő, gondos koncepció szerint felfüggesztett lampionhálózatot, amely Hajagos Mariann felszolgálónk kezét-esztét dicséri.

A mosdó melletti pelenkázó is csak a vállalkozás határtalan lehetőségeinek, szolgáltatásainak skáláját bővíti. A ponyva alatti fűtőberendezések biztosítják a vendégek maximális kényelmét. Váratlan hideg esetén vagy a berendezés üzemképtelensége során a kertieket áttelepítjük a sült-zöld ananászban található asztalokhoz.

Munkámat helyettesem, Csengery Babvirág és hét dolgozó (tizenhét (öt) órai váltással) – egy pénztáros, négy felszolgáló két tál és turmix-mester – segíti. A bár nyitva tartása délelőtt tíztől éjjel tizenegyig tart, a hét

minden napján. A kétfős takarítóbrigád reggel nyolckor érkezik. (Feladatuk a múlt nap okozta állapotok rendbe tétele.)

A számítások azt mutatják, hogy az általam befektetett 2 millió Ft és a különböző egészségügyi szervezetek összesen 1,5 millió Ft-os támogatásaival az első évben mintegy 16 millió forint árbevételt érhetünk el kb. 16 050 000 Ft költség mellett. Ezek a számok naponta összesen nyolcvan kiló gyümölcsöt jelentenek (gyümölcsönként kb. tíz kilót).

Konkurencia:

A legnagyobb konkurenciát maguk a zöldség-gyümölcsösök jelentik, akiknek, hát ingathatatlanul nagy funkciójuk van a pia-

A Bár A Szertelen Vakondhoz szellemiségében és külsőségeiben is az Ivanov-kultusz köré épül. Ezt érzékeltetjük az épület festésével, végtelenül szellemes étel- és itallappal, dolgozóink egyen viseletével.

Bízzunk a jövőben, Ivanov is végigjárta a maga útját, nem kevés sikerrel...

Bufflakár Béla, üzletvezető

PÁLYÁZAT

Országos verséneklő fesztivál

2005. április 9. – Solymár

József Attila születésének 100. évfordulója és egyben a Költészet Napja alkalmából a solymári Apáczai Csere János Művelődési Ház Verséneklő Fesztivált rendez középiskolások számára. A fesztiválra szólista, illetve együttes kategóriában lehet nevezni.

A (könyvtárból kérhető) jelentkezési lapot, valamint a pályaműveket (CD-n vagy kazettán) **2005. március 18-ig** kell elküldeni a művelődési ház címére.

A jelentkezők két szabadon választott és egy kötelező vers megzenésítésével vehetnek részt a fesztiválon. A kötelező vers címe: József Attila: Áldalak búval, vigalommal.

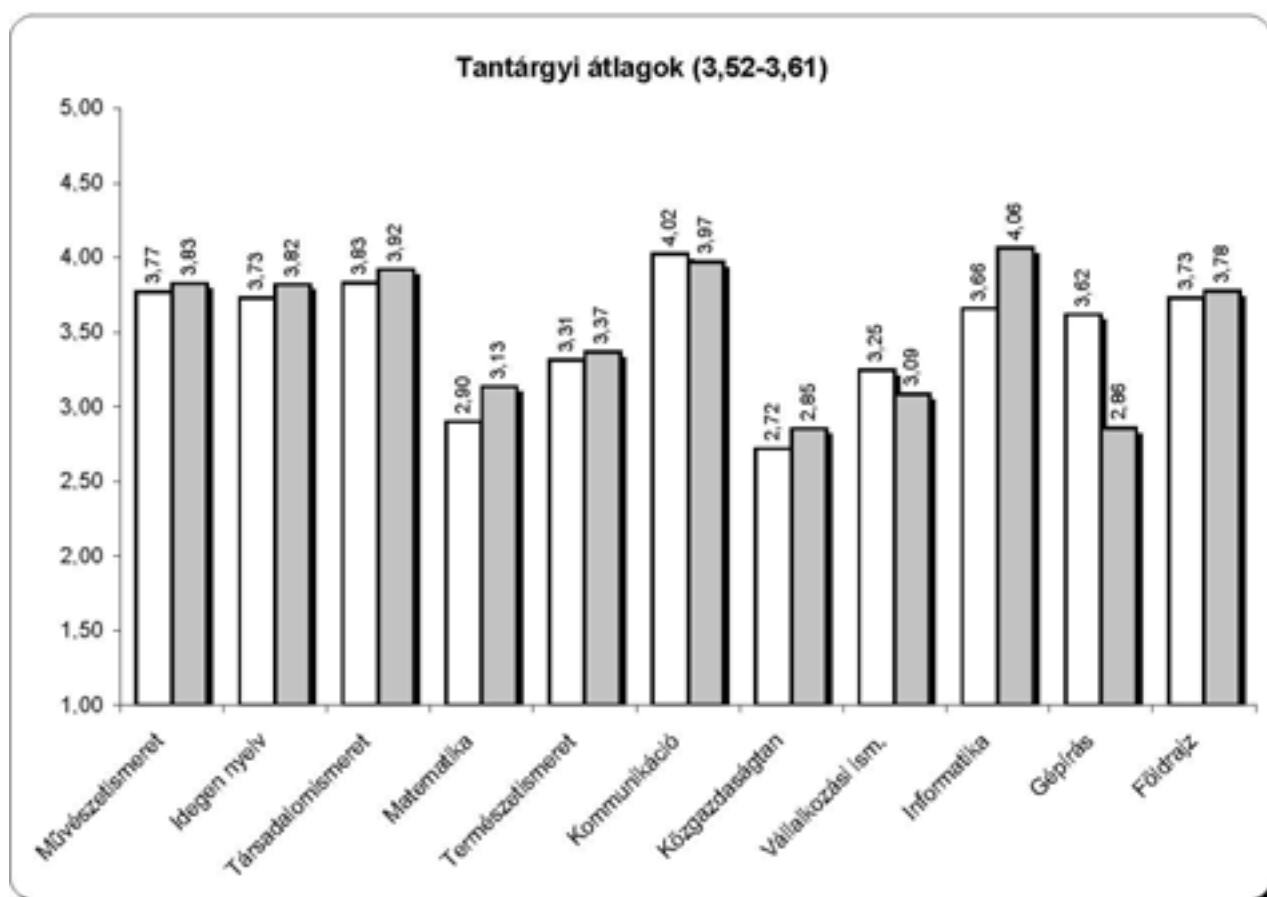
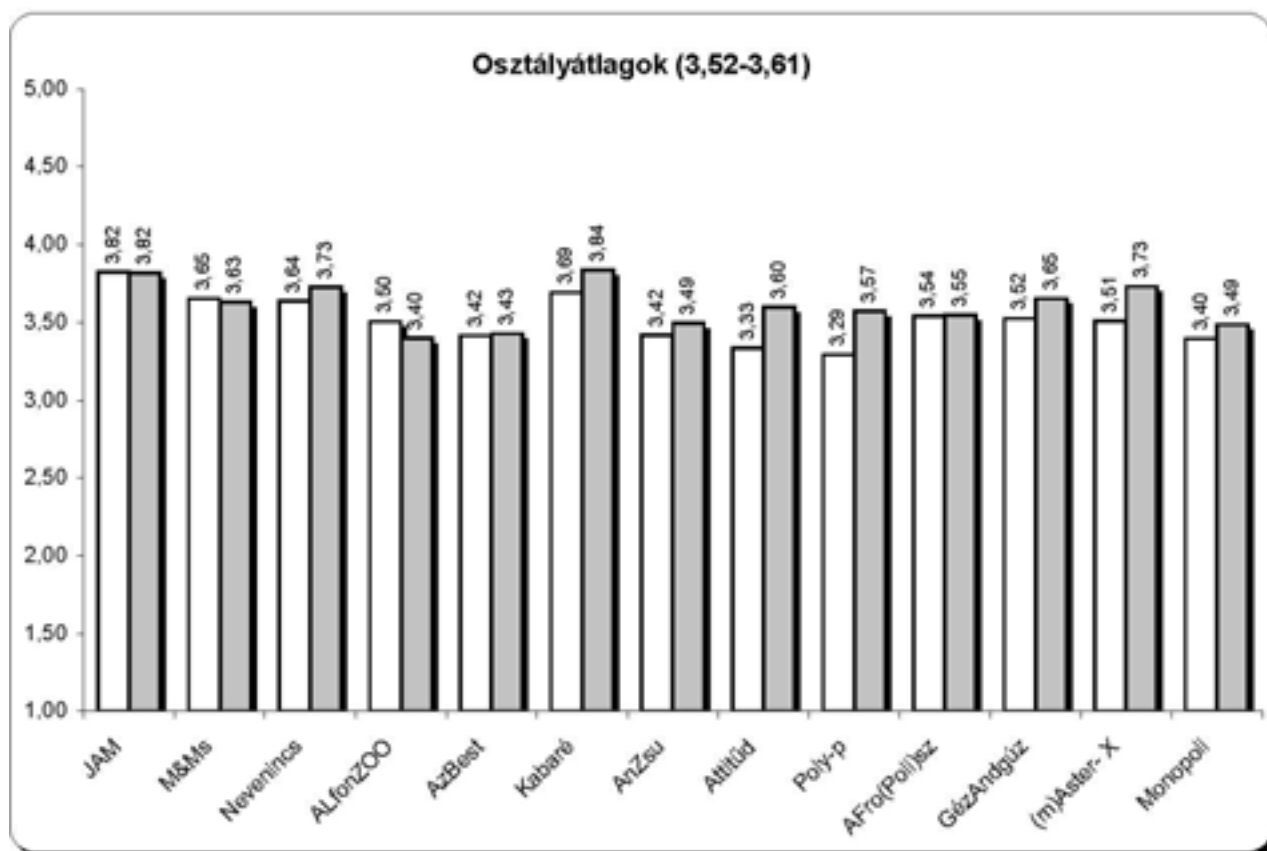
További részletek:

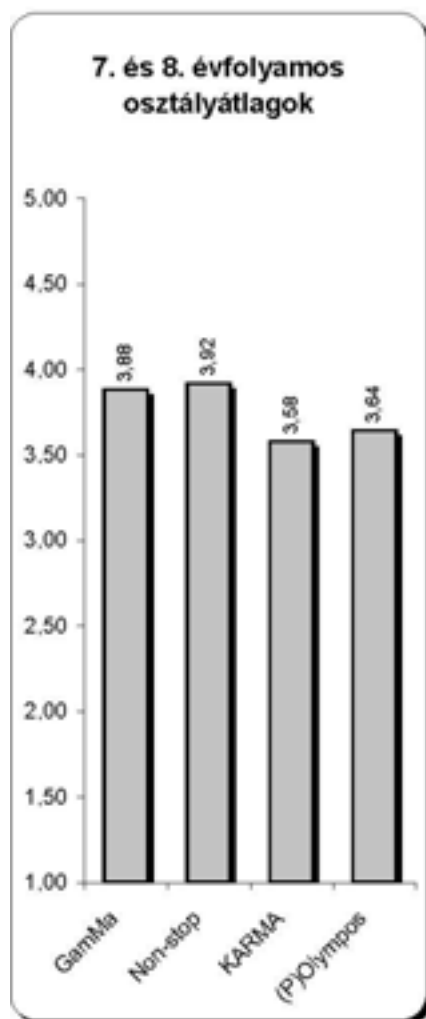
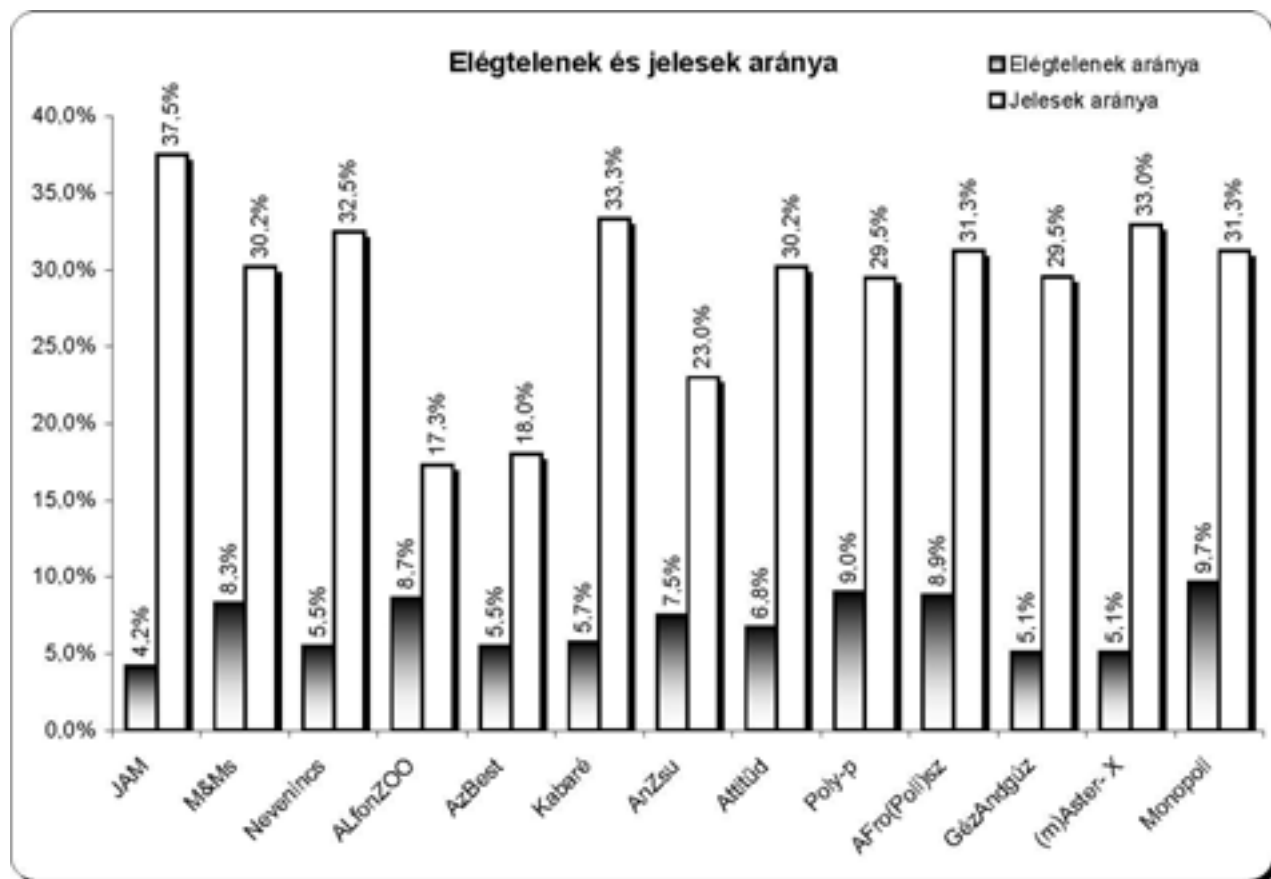
www.apaczai.com

Info-solymar@axelero.hu

Jakab Judit, könyvtár

Vizsgastatisztikák 2004-2005. TANÉV II. NEGYEDÉV

TOPLISTA

1.	Dávid Róbert	Gamma	5,00
	Kanev Adrienn	Kabaré	5,00
	Noll Frigyes Adolf	GézAndgúz	5,00
2.	Berei Éva	AFro(Poll)isz	4,89
	Gutpintér Norbert Roland	Poly-p	4,89
	Kékesi Ágnes Judit	GézAndgúz	4,89
	Székács Tamás András	Nevenincs	4,89
3.	Gláser Dóra Alma	KARMA	4,88
	Györgyi-Ambró Gergely	ALfonZOO	4,88
	Szönyi Márta	Kabaré	4,88
4.	Major Bence	Non-stop	4,86
5.	Dominik Rita	JAM	4,80
6.	Ganyecz Ákos	MSMs	4,78
	Kovách Anna	Monopoli	4,78
	Nagy Szilvia	MSMs	4,78
	Rigó Livia	JAM	4,78
7.	Kovács András	(P)Olympos	4,75
	Szöllősi Emese	KARMA	4,75
8.	Galambos Nikoletta	Gamma	4,71
9.	Dominik Ágnes	Poly-p	4,70
	Varga Kitti	AnZsu	4,70
10.	Gedeon Eszter	JAM	4,67
	Igaz Ágnes	Monopoli	4,67
	Nagy Mátyás	(m)Aster- X	4,67
	Takács Zsuzsanna	JAM	4,67
	Tolnai Sára	Nevenincs	4,67
	Winkler Sára	Poly-p	4,67

Gratulálunk!

Síelés 2005-ben is!

Úgy jó 12 éve nem volt a lábamon síléc, így érthető volt az aggodalmam, hogy hogyan is fogok tudni a havas alpesi sípályákon helytállni 2005-ben. Röviden: isteni volt!

Hosszabban:

Már fordulnék is vissza Preblbe (Ausztria, Karintia tartomány), hogy végtelen órákon át, hóban-fagyban gyakorolhassam a hóékezés gyönyöreit, bezsebelve az edzőmtől néhány – a szél süvítése miatt egyébként egyáltalán nem kivehető – bókot, effélét: „Na, jóóóó lesz!” (Értsd, tök béna vagy, de azt – hogy a remény hal meg utoljára, veled egyetemben – azért cikis lenne egy ilyen tökök gyök kettes lefagyófélben lévő orcájába vágni.)

49 „páratlan” polis diák, 5 szigorú sítréner és 10 tanerő tette ki a csapatot, no és ki ne feledjem a Jimmy dalaiért rajongó buszvezetőnket se. Mindennap legalább egyszer volt edzés, s ha olyan szelek fújtak, akár kétszer is, ezzel biztosítva, hogy az ember gyereke tudjon egyedfejlődni a sízés területén. Ami engem illet, magamat meghazudtoló sebességgel haladtam a ranglét-rán, először ui. a gyök kettes csoportba kaptam besorolást – csoportunk színvonal alatti-ságát nem tudta minősíteni racionális számmal az ítézőnk –, de már másnap – a bébi pályafokozatot elhagyva, mondjuk ki: magam mögé utasítva – a kék, majd a piros nehézségi fokozatú pályán köszöntöttem jó reménységgel eltelve az olykor-olykor kibukkanó osztrák napot.

Minden a lehető legjobban alakult... volna, ha az utolsó napon nem ér egy kisebb baleset. A lábam izomzata és az idegrendszerem a nagy igénybevételtől amortizálódott, és így nem tudtam elkerülni egy ütközést Pöpi sporttársammal. Mint derült égből a villámcsapás termett előttem Pöpi, így

nem tudtam átfuttatni az agyamon a „help” = Segíts magadon, Isten is megsegít!” programot, és plutty, csatt..., ráestem Pöpi kartársnőmre. Az ő sílécének fémkötése az én térgyem kalácsában landolt. Fáj! Nagyon! Nagyon is! Ment már a térdedbe sílécötés? Hogy milyen érzés, kérdezz csak engem! Innen az események a maguk rendje szerint alakultak. Kihívták hozzám a sílécés Mikulás bácsikat, akik óvatosan belehelyeztek egy tekenőbe, gondosan bepólyáltak, majd ész veszejtő tempóban lesuhantak velem a völgyben portyázó mentős orvoshoz. Széles mosollyal köszöntött. Örültem, hogy ilyen barátságosak errefelé a baleseti orvosok. Az egész Koralpe hegy síelő közönsége azt leste, hogy ki bírt elhunyni eme szép havas lejtőkön, ilyen vakító, szikrázó napsütésben.

A kivizsgálás után be akartak utálni egy négycsillagos helyi kórházba, melyre azonnal nemet mondtam, ragaszkodván a hazai magas színvonalú kórházi állapotokhoz. Itthon kicsit hezitáltam, hogy az amúgy egymilliárd forintos hiánnyal küszködő János kórházba menjek, vagy a 11. kerületi, átalakítás alatti SZTK-ba, ahová bemenni önmagában is életveszélyes. Végül is az SZTK mellett tettem le a voksomat, odáig ui. gyalogvást is el tudtam sántikálni lesz, ami lesz alapon. Hogy semmi komoly bajom nem lett, az latinul olyan szépen hangzott, hogy szinte megkönnyeztem.

Az ominózus baleset óta (a bal térdemről volt szó, amúgy!) szépen járok, senki nem mondaná meg, hogy szinte életveszélyben voltam egy másodperc töredékéig. Esténként még borogatom a kékes-zöldes foltjaimat, és alig várom már, hogy visszatérjek a hófödte símezőkre!

Egy örök kezdő síelő: Herendi Ági

ÖTKARIKÁS POLI JÁTÉKOK

2005. április 15.-16.-17. (péntek – szombat – vasárnap)

CSAPATOK

	FIÚ	LÁNY
Floor – ball	4	2
Kézilabda	1	0
Kosárlabda	2	1
Labdarúgás	4	2
Röplabda	3	2

Sajnálattal tudatjuk a lelkes jelentkezőkkel, hogy érdeklődés és nem megfelelő létszámú nevezők hiánya miatt az Ötkarikás Poli Játékokat nagy valószínűséggel nem tudjuk megrendezni. Ismét szomorúan tapasztaljuk, hogy a diáksereg valamiért nem eléggé motivált; bár folyamatos igényt támaszt a „Polimpia” megrendezésére. A tantárgyfelelősi fórumon is több osztály jelezte a „Polimpia” megrendezésének igényét. Ehhez képest, „aranyoskáim”, alig van olyan sportág (szinte nincs is), ahol érdemben és magas színvonalon lehetne lebonyolítani ezt a sportrendezvényt, mint ahogyan régebben sikerült is megtennünk.

Lassan annyira elkeseredünk, hogy akár a Dunának is nekimennénk!

A viccet félretéve, nagyon szeretnénk tudni, hogy miért megy ilyen nehezen (pedig igen sokan vagytok, de úgy látszik, nem elegenden) a szerveződés és a megfelelő számú csapatalakítás. Ez bizony-bizony nem valami baráti gesztus azokkal a nebulókkal szemben, akik töretlenül beneveznek a meghirdetett sporteseményeinkre.

Na, csókolom:

Tornaház, 2005. február 25.

Láng Andrea a testkultúra munkacsoport nevében

Kedves Diákok és Szülők!

Immáron negyedik alkalommal várunk 12-16 éves diákokat bodajki és ménfőcsanaki alko-tótáborunkba. A tábor remek lehetőséget nyújt a színház és film iránt érdeklődő fiataloknak, akik naponta 3-4 foglalkozáson vehetnek részt - drámajátékok, színdarabok és kisfilmek készítése, filmklub -, szabadidejükben a helyi strandon fürödhetnek, az iskola udvarán sportolhatnak, a környező hegyekben túrázhatnak, esténként pedig... ihajcsuhaj! Idén választani lehet 5 napos (Bodajk - 15000Ft), 6 napos (Ménfőcsanak - 17000 Ft), 7 napos (Bodajk - 20000 Ft) és 11 napos (Bodajk 34000 Ft) táborozás között.

Információ és jelentkezési lap: www.cziczo.hu

AZ IRODALMI HÁZI VERSENY MEGFEJTÉSEI

1) Védőszentek:

- Szent Balázs – torok és nyaki fájdalmak
- Szent Borbála – a haldoklók, a kézművesek, az építőmesterek, a bányászok, a tüzérek, a vá-
rak
- Szent Dorottya – virágkertészek, várandós anyák, ifjú házások
- Szent György – a lovagok, lovas katonák, fegyverkovácsok, szijgyártók, vándorlegények,
cserkészek
- Szent Katalin – a tanulók, filozófusok, könyvtárosok, dajkák, kerékgyártók, rétorok, ügyé-
szek, kórházak, ágybavizelők, nyomdászok, teológusok, szüzek, fazekasok, molnárok, pékek, sző-
vőnők, hajósok, takácsok, cipészek, borbélyok, egyetemek
- Szent Kristóf – vándorok, tengerészek, kincskeresők
- Szent Miklós – gyermekek, hajadonok, hajósok, utazók, kereskedők, foglyok
- Nepomuki Szent János - csónakosok és a vízimolnárok, valamint a gyónási titok védőszent-
je

2-7) Villámkérdések:

Schenk Belizár című darabjával nyitotta meg kapuit 1837. augusztus 22-én a Pesti Magyar Színház, ami 1840-től Nemzeti Színház néven működött.

Szigligeti Ede nevéhez fűződik a népszínmű meghonosítása a magyar színpadokon.

Wesselényi Miklóstra utal Vörösmarty versének címe, Az árvízi hajós.

Malomkővel ölte meg Toldi Miklós bátyjának szolgáját Arany művében.

Benedek Elek, a Magyar mese és mondavilág című mű szerzője Székely, Huszár, Zeke álne-
veken írta újságcikkeit.

A bucsok az egres és a törökparadicsom a padlizsán népi neve?

8) Ki kicsoda?

Ha Lajos és Ádám képe egyforma keretben van, ha Viktor és Róbert egyformán kalapot visel szem-
ben Ádámmal, ha Róbert és Lajos egyaránt pipázik, és ha Lajos meg Béla egyforma pulóvert hord,
akkor mondd meg, ki kicsoda!

- A = Viktor,**
B = Ádám,
C = Lajos,
D = Béla,
E = Róbert

9) Kinek melyik operájában szerepelnek a következő alakok?

- Almaviva gróf, Basilio, Rosina - Rossini: Sevillai borbély
- Almaviva gróf, Don Basilio, Cherubino, Susanna - Mozart: Figaro házassága
- Angelotti, Cavaradossi, Scarpia, Sciarrone - Puccini: Tosca
- Beckmesser, Éva, Magdaléna, Hans Sachs, , Walther - Wagner: A nürnbergi mesterdalnok-
ok
- Bonc, Cso-cso-szán, Pinkerton, Szuzuki - Puccini: Pillangókisasszony
- Cassio, Desdemona, Emilia, Jago, Rodrigo - Verdi: Othello
- Eboli hercegnő, Erzsébet, II. Fülöp király, Posa márki - Verdi: Don Carlos
- Éj királynője, Pamina, Sarastro, Tamino - Mozart: A varázsfuvola
- Heródes, Heródiás, Jochanaan, Narraboth - Strauss: Salome
- Margit, Márta, Mefisztó, Valentin - Gounod: Faust

Megfejtők: DEÁK ZSÓFI (MONOPOLI), MAJOR CSILLA (AFRO(POLI)SZ, TOLNAI SÁRA (NEVENINCS), UNGOR TOMI (ATTITÜD)

GRATULÁLUNK!

FEBRUÁRI FORDULÓ

I. Párosítsd a következő szállóigéket és szerzőjüket! (8 pont)

1. Egyszer volt egy leány, ki csak úgy játszott a legénnyel, mint macska szokott az egérrel!	a) Arany János
2. Ügyeskedhet, nem fog a macska egyszerre kint s bent egeret.	b) Hasek
3. Írtam, mit is tehetnék? A költő ír, a macska miákol és az eb vonít s a kis halacska ikrát ürít kacéran.	c) József Attila
4. A szabadon élő macskák mindig hasasok. Világos, hogy nem törődnek semmi mással, csak a szerelemmel...	d) Picasso
5. Ha magunkhoz veszünk egy éhező kutyát, és ellátjuk minden jóval, nem fog megharapni. Ez a legfőbb különbség a kutya és az ember között.	e) Radnóti Miklós
6. A kutya hűséges állat, de ... szagoltassatok meg a leghűségesebb kutyával egy darab sült lókolbászt, és a kutya el van veszve.	f) Rilke
7. Nőnél s férfinál jobb és különb az állat...	g) Mark Twain
8. Mert a halált mi látjuk csak. Az állat szabad, a vég mindig mögötte van...	h) Verlaine

II. Mit jelent (12 pont)

a) a bacsó?	e) a kacsinka?	i) a paliszád?
b) a hidrogén?	f) a kancsuka?	j) a paliszander?
c) az illuminált?	g) az ökológia?	k) a pallium?
d) az illuminátor?	h) az önológia?	l) a sziluett?

III. Rokonok (9 pont)

- Kik voltak Keresztelő Szent János és Salome szülei? (4)
- Milyen rokonsági viszony volt Buda és Etele között Arany Buda halála című művében? És ki volt Buda felesége? (2)
- Milyen rokonsági kapcsolat volt Berzsenyi és a 19. század legjelentősebb költőnője, Dukai Takách Judit között? (1)
- Ki volt Petőfi Sándor özvegyének, Szendrey Júliának második férje a költő halála után? Milyen rokonság volt Szendrey Júlia és Gyulai Pál között? (2)

IV. Villámkérdések (11 pont)

- Melyik magyar költőnek volt nevelője Bornemisza Péter?
- Kinek a síremléke kapcsán tört ki 1806-ban a Debrecen városa és Kazinczy között zajló Árkádia-pör?
- Mit jelent magyarul Kölcsey versének, a Vanitatum vanitasnak a címe? Kire/mire utal? (2)
- Kinek a tiszteletére és mikor alapították a Kisfaludy Társaságot? (2)
- Shakespeare Lear király című drámájának melyik szerepében lépett színpadra színészként Petőfi?
- Petőfi melyik művének hőse Szilveszter, a magányos forradalmár?
- Az első magyar nyelvű könyv a XV. század közepén keletkezett, sokáig Ehrenfel-kódexnek hívták, de 1925-ben új nevet kapott. Kiről?
- Melyik magyar szobrászművész mintázta a kolozsvári Mátyás király-szobrot?
- Mi a neve annak a fekete kandúrnak, amelyik felszállt a villamosra és a kalauznál jegyet akart váltani Bulgakov: A Mester és Margarita című regényében?

A BEADÁS HATÁRIDEJE: 2005. MÁRCIUS 11.

Akit a művek választottak

Hatvan éve halt meg Szerb Antal

(Ez az írás az Új ember 2005. január 30-i számában jelent meg először.)

Írni a portré egyik mesteréről, Szerb Antalról nehéz feladat. Ő mindig briliáns stílussal és lenyűgöző tudással készítette irodalmi arcképeit, így minden róla írt szöveg kicsit szürkének látszik. Ám élete során önmaga portréit is megfestette – az elsőt a kamasz Szerb Antal naplójában, egy piarista cserkész feljegyzéseiben. A tizenöt éves fiú távirati stílusban írta le napirendjét, céljait, gondolatait a felnőttek világáról, de ez a visszafogott jegyzet a szellemi és lelki növekedni akarásról, valamint figyelemre méltó önfegyelemről árulkodik: „Napirend. Hétfő: (...) 2-1/2 3 olvasás. 1/2 3-3 algebra (esetleg latin). 1/4 4-ig természetrajz. 1/2 4-ig pihenés. Utána I. történelem. II. latin mondattan. III. Toldi.” „A mai nappal nem vagyok megelégedve – írta néhány héttel később. – Nem végeztem el eléggé kötelességeimet. Nagyobb jótettet nem csináltam, amint azt elhatároztam. Céljaimat nem teljesítettem eléggé. Ezért ezeket ismét kitűzöm, és iparkodni fogok teljesíteni ezeket. Örömet fogok szerezni szüleimnek. Elmélkedés: miért szükséges a munka? Mert örömet nyújt. Mert élvezet a munka eredményét látni.” A fiút úgy nevelték, hogy a keresztség, amit a zsidó család felvett, ne csak formalitás legyen. Keresztapja *Prohászka Ottokár* volt, és *Sík Sándorral* beszélte meg kamaszként, mi szeretne lenni. Végül az irodalom, amivel „Sík tanár úr” megismertette osztályát, eldöntötte, mi legyen Szerb Antalból.

A második portré irodalomtörténeti munkáiból olvasható ki. A két, hatalmas tudást és könyvtárnyi olvasmányt feldolgozó szintézise, a Magyar irodalomtörténet és A világirodalom története megjelenésük után meghatározó tudományos munkák voltak. Majd mikor a történelmi változások miatt szerzőjük visszavonulni kényszerült, betiltották őket. Ma sem forgatják túl sokan ezeket a könyveket, főképpen azért, mert a mai irodalom-felfogás szerint túl szubjektívek, „nem elég tudományos”. Pedig éppen ebben a „nem elég tudományosságban” rejlik Szerb Antal irodalomtörténeti munkáinak nagy vonzereje: maga az elméleti munka is kész műalkotás, s ezzel igazán közel hozza az irodalmat a mindennapi olvasóhoz. Erre Szerb Antal tudatosan törekedett. „Legjobban annak örülök – nyilatkozta évekkel később –, amikor azt hallom, hogy ismerőseim, legnagyobb meglepetésükre úgy olvassák irodalomtörténeti műveimet, mint egy regényt. Ezt is akartam. Kiemelni az irodalomtörténetet az iskolás porrétegből, eleven valósággá tenni, és ezáltal az emberekbe kedvet önteni ahhoz, hogy ne csak a bestsellereket olvassák, hanem az ún. irodalomtörténeti magasságokat is.” Ugyanakkor beleszötte elemzéseibe a maga vívódásait is az alkotással, és nemegyszer saját életének nagy kérdéseire kereste a válaszokat mások szavaiban. „...az alkotónak választania kell a mű és az élet között – írta *Henrik Ibsen Solness építőmesterével* kapcsolatban. – Ez a probléma végighúzódik az egész századon *Goethétől Thomas Mann Tonio Krögeréig*, a legszélsőségesebb példája *Flaubert* élete (...). Mint *Flaubert* esetében, *Ibsennél* is van bizonyos önámítás: valószínűleg egyiküknek sem állt módjában szabadon választani élet és mű között, a mű választotta őket, és az életnek hallgatnia kellett.”

Az utolsó önarckép a munkatáborból küldött leveleiből és ottani tetteiből sejlik föl. Hogyan viselte el a munkatábor az, aki életét könyvek között töltötte, aki „szerelmes esszéket” tudott írni irodalmi művekről? Volt, aki vakon körmölte a sorokat kockás füzetébe, Szerb Antal olvasott ugyanabban a sötétben. Ő egy könyvet vitt magával, a Száz vers című gyűjteményét, melyben a számára legkedvesebb verseket szedte össze, amelyek „jóformán mindegyike vigasztalója volt egyszer egy magányos vagy bánatos órán, vagy pedig titkos és ki-

mondhatatlan sejtelmeket ébresztett benne a világ mélyebb és örök összefüggéseire vonatkozólag” – írta az előszóban. 1943-ban készítette ezt a gyűjteményt, mikor először munkaszolgálatra kellett mennie, a táborból levelezve intézte a fordítások átengedését. 1944 nyarának legelején végleg behívták. Ezután már csak feleségének és régi barátjának, *Zsolnay Bélának* írt, az elkeseredésben is bizalommal és halvány iróniával: „... a munkatáborból még Mikes Kelemennek sem lett volna kedve levelet írni, nem mintha rossz sorom volna, de nem illik a stílushoz...” Az egyik, feleségének szóló levélben elküldte felnőttkora egyetlen és élete utolsó versét: *És Orpheus csak ment, magábahullva, / A pusztulás nagy leckéjét tanulva...*

Kétszer próbált megszökni, másodszorra alig több mint egy hónappal halála előtt, ám mivel barátait is magával akarta vinni, a szökés meghiúsult, és elveszett a remény. Már betegen, munkára képtelenül feküdt, mikor a nyilasok megverték. 1945. január 27-én, Balfon halt meg, a tábor orvosa nem tudott vagy nem akart segíteni rajta. Társai, akik túléltek, azt mesélték, szilveszter éjszaka – önmagát meg nem tagadva ekkor sem, itt sem – hosszan beszélt nekik *Shakespeare-ről* és *József Attiláról*.

Kácsor Anikó

Az
ELŐSZOBA GALÉRIJA

2005. február 28-tól

szücs édua karikatúr áit

mutatja be.

Ha van kedved, Te is kiállíthatod alkotásaidat: festményeidet, szobraidat, fotóidat stb.
csak szólj Jakob Juditnak!

Életre szóló vakáció

A (P)Olympos osztály papírgyűjtésen való eredményes szereplésének köszönhetően a tanárok egy ciprusi utat szerveztek a gyerekek nagy örömeire.

A gép a karácsonyi szünet első napján, reggel 9.00-kor indult. Mindenki pontosan érkezett, hiszen egy ilyen alkalmat bűn lenne kihagyni. (Még Zsiga sem késett.) A repülőn kitűnő volt a hangulat, mindenki a megérkezést várta, és nagyon izgatott volt.

Hirtelen felcsipogott valami, és a gép erősen balra húzott. A félelem és a pánik mindenkin úrrá lett. A legtöbben lefeküdtek a földre, míg a tanárok siettek megtudakolni, mi történt. A rádióban a pilóta bementa: a bal hajtóműbe egy nagytestű madár repült bele és a turbinák kigyulladtak. Még hozzátette, hogy kössük be az öveket, és imádkozzunk, hogy túléljük a becsapódást a legközelebbi szigeten. Az osztály tagjai ettől a bejelentéstől még jobban megrémültek, de végrehajtották az utasítást.

Földet éréskor hihetetlenül nagy robajjal csapódott neki a fák sokaságának a gép, de szerencsére azok lefékeztek a repülő lendületét, így kisebb karcolásokkal és zúzódásokkal, de valamennyien túléltek ezt a szörnyű tragédiát. Mindenki sajnálkozott, de örültek, hogy megúszták a zuhanást. Györgyi Ádámmal számba vette a lehetőségeket, és arra jutottak, hogy először is egy búvóhelyet, barlangot kell találniuk, ahol meghúzzhatják magukat. Így hát felkerekedtek és elindultak.

Már hosszú órák óta gyalogoltak, mikor egy felbőszült elefánt támadt rájuk. Az anya a kölykét akarta védeni, hiszen még nem látott ilyen nagy számban vadászó különös ragadozókat. Azt nem tudhatta, hogy szegény gyerekek csak pihenni akarnak egy kicsit. Mikró hősiezen az elefánt útját állta, de az úgy elsodorta, mintha csak egy kőszálg került volna elébe. Ez már sok volt, mindenki futott amerre látott.

Ám ekkor Ádám, aki hihetetlen reflexekkel szökkent odébb az elefánt útjából, előkapta a vészhelyzet esetére magával hozott svájci bicskáját, és pont úgy irányította a ráeső napsugarakat, hogy azok elvakították az elefántot, mire az megrémült és elszaladt. Ádámot mindenki éljenezte mesébe illő cselekedete miatt, de ő csak megvonta a vállát és szerényen kijelentette: Mindenki ezt tette volna.

Mit volt mit tenni, indultak tovább. Útközben sokféle madáréneket hallottak, és ezek közül nem egyet felismertek. Hirtelen Györgyi felkiáltott: Ott egy barlang. A gyerekek tolongtak befele, és mindenki a jól megérdemelt pihenőjét töltötte. Aludtak egészen másnap reggelig. A repülőről magukkal hozták a legfontosabbakat, így nem kellett visszatérni.

Felvetődött, hogy ki kéne osztani a feladatokat, ki mit tudna tenni a közösség fennmaradásának érdekében, ha hosszabb ideig

kellene itt maradni. Először a vadászokat jelölték ki, név szerint: Lovast, Palmert, Kristófot és Mirkót. A főzést Juli és Enikő vállalta, Gergi lett a mindenes, Bence a készletekért felelt, Zsuzsi és Dalma szervezőnek állt be, Gábor és Botond vállalkozott az osztály sportigazgatására, Zsiga, Danó és Gergő favágónak szerződtek, a lányok pedig a takarításért, felszolgálásért és a gyűjtögetésért kezkeskedtek. Hihetetlen versengés folyt az egyes pozíciókért, de a végén sikerült megállapodni. Mindenki elfogadta a saját posztját, és senki sem panaszkodott.

Az első napokban még minden rendben ment, viszont az egyre több súrlódás és civakodás elkerülhetetlen volt. Györgyiék ilyenkor közbeléptek és megoldották a problémát.

Teltek-múltak az évek, mígnem 2035-ben felfedezte létezésüket (esti tábortüzük fényét) egy űrhajópilóta a 600000-szeres nagyítású képernyőjén keresztül. Lejjebb ereszkedett, s már csak mikor földköri pályára, állt pillantotta meg az első embert. Egy őszes, hátul copfba kötött, hosszú hajú, földig érő szakállú öregurat, aki a kezében tartott husánggal hadonászott egy nála jóval megtermettebb, csupa-izom, göndör hajú

legénynek. A pilóta nem hitt a szemének. Civilizációnak jele sem mutatkozott.

Majdnem kéttucat embert látott még, akik egy kb. 1000 m²-es területen zsúfolódtak össze, és gyűjtögették a napi betevő falatokat. Szakadt rongyokba voltak bugyolálva, és mintha a sötét középorkból pottyantak volna ide.

Az űrhajós úgy gondolta leereszkedik, megnézi őket közelebről is: hogy történhetett ez a szörnyű baleset...

Ádám észrevett valami csillogót a magasban és felhívta erre a többiek figyelmét. Így a (P)Olympos osztály veterán diákjai is felfigyeltek a jelenségre. Az a valami kezdett kivehető formát ölteni. Egy UFO-t láttak. Szaladtak, amerre láttak, de az „Azonosítatlan Repülő Tárgy” egyre közelebb ért, mígnem le is szállt a társaság nagy rémületére. A különös járműből azonban egy ember szállt ki a kis „surviver”-ek legnagyobb meglepetésére. A pilóta még nem tért magához a sokkos állapotból, de hamarjában egy ötlet kezdett körvonalazódni a fejében: „ebből turistalátványosságot kell csinálni, hiszen ma már a bolygónézés minden sarki kocsmában megrendelhető.”

Erkel Kristóf – (P)Olympos

Kell egy ház... lenn az óceán partján

Mindig vágytam egy kis kuckóra, ahol ellehetek, ahol nem zavar senki, ahol nem kell mástól félnem, ahol a magam ura vagyok! Ahol senki nem mondja meg, hogy mit tegyek, nem is csinálja meg helyettem, nem keres kifogásokat, és nem okoz problémát.

Ahol nyugi van, fújdogál a szél, az óceán süvít, akár egy nagy éhes medve, és mindenféle édeset sugdos a fülembe.

Ahol a pálmafákra mindig süt a langyos napsugár, csodálatos koktélokot lehet inni, és az összes ember mosolyog!

Ahol nincs betegség, nincs félelem, csak álmatlanság van, álmatlanság, az éjszakákon át tartó táncolás után!

És ha elfáradok, csak elterülök egy könnyen ringatózó függőágyban, és hagyom, hogy a trópusok elandalítsanak, hogy megkapjam, amire egész életemben vágytam. Hogy rájőjjenek, miért is jó otthon lenni, miért is szeretem a pesti szürkeséget, a komor embereket a metróban, a kutyagumit az út szélén...

Hogy kacagjak egy nagyot, és újra itthon legyek az Otthonomban.

Soha nem mondhattam el életem legnagyobb titkát

– Örülök, hogy megismerhettem, kedves...

– Olívia...

Itt beállt a régóta esedékes kínos csend. Már vagy tizenöt perce ültek a hivatalban, de még a formáságokon sem sikerült túljutniuk. Az egymás mellett ülő jól szituált házaspár szeme összevillant, benne a kimondatlan kérdés, vajon véletlen-e, hogy a lány csak a keresztnévét közölte velük. Olívia lehajtotta a fejét, és sűrű vörösesbarna hajzuhata mögül tanulmányozta a vele szemben ülő embereket. Le merte volna fogadni, hogy a nő kozmetikus vagy fodrász. Az ilyen szalonok tipikus édeskés illata lengte körül. Arcán ott volt az az erőltetett műmosoly, amit fogkrémreklámokban láthatunk nap mint nap. De ha valaki jobban megfigyelte, látszott rajta, hogy ez csak az álarc. Keze idegesen remegett, és időnként sürgető oldalpillantásokat vetett férjére. „Mit keresek én itt?” - szólt a néma üzenet.

– Szóval, mint mondtam, régóta próbáljuk felvenni a kapcsolatot önnel... Az én nevem Tamara. A férjem Balázs. Régóta szeretnénk gyereket, de sajnos... - A nő hangja elcsuklott. Látszott rajta, hogy keresi a szavakat, és nagyon sok mindent szeretne mondani. Beszélni szeretett volna arról a döbbenetről, amikor megtudta, hogy soha nem lehet gyereke. Az orvosnak sikerült ezzel az egy mondattal összetörnie legnagyobb álmát... Ahogy elnézte a vele szemben ülő fiatal lány szenttelen arcát, nem tudta magát rászanni a vallomásra. A férje bátorítóan megszorította a kezét és átvette az irányítást.

– Sajnos a feleségem beteg. Értesültünk róla, hogy ön nem akarja vállalni a nemrég született gyermekét... - Balázs itt megtorpant. Érezte, hogy micsoda vád van ebben az egy mondatredékben: „nem akarja vállalni a gyermekét”.

Olívia válla megremegett. Pont ő ne akarná? Hiszen minden gondolata, reménye ez a gyermek. Van benne valami, ami emlékezteti rá... Talán a szeme olyan, mint amivel a fiú nézte őt szerelmesen annak idején. Még a hangja is épp olyan. Milyen kínokat kellett mindig kiállnia, ha ránézett gyermekére. Újra és újra felszakadtak a sebei...

– Természetesen érthető a döntése, hiszen ön nagyon fiatal. Mennyi idős is, Olívia? - zökkentette ki Balázs a gondolataiból a lányt.

– Novemberben leszek tizennyolc.

– Megtudhatnánk esetleg valamit az apáról? - tette föl a bátortalan kérdést Tamara. A kérdés elhalt, a cenzúrázott válasz csak percek múlva érkezett.

– Lent éltem falun akkoriban, amikor megismerkedtem Ákossal. Ő Pestről jött, de élt már rengeteg helyen. Volt Párizsban, Vencében, New Yorkban és más olyan helyeken, ahol én csak álmomban jártam. Író

volt, méghozzá a tehetségesebbik fajtából... Akkoriban még sosem láttam hozzá hasonlót... Történeteit, szerelmes szavait napestig elhallgattam volna. Én akkoriban távoli rokonommal és két húgommal éltem csendes, erkölcsös életet... „Erkölcsös életet...” Nevetnem kell, ha rá gondolok... Igen, a bácsi tényleg szeretett engem. Jobban is, mint rokont való lett volna. tizenöt éves koromban eldöntötte, hogy feleségül fog venni, és ezzel nyugodt életet biztosít nekem. Ő akkor volt hatvan. Enyém lett volna a birtok, a régi ház, a földek, minden. Jót akart nekem, de én gyűlöltem érte... Maguk ezt nem értik. Mind a ketten szabad emberek... Én nem voltam az. Elszöktem Ákossal. A többit gondolhatják... Mint valami csöpögős regény, amit az ember elolvas, telesír egy pár zsebkendőt, aztán úgy elteszi, hogy lehetőleg ne is lássa többet. Nekem ez volt az életem. Sötét lebujszok, kiégett értelmiségiek, és az én szerepem, hogy vigyázzam a részeg álmát... Egy évig éltünk így, adósság adósság hátán, és amikor egyszer hazamentem, egy levél várt...

Olíviának mintha a gondolatai is felpörögtek volna... Minden kitört belőle, nem tudta már, hol van, elmerült a múltban. Balázs lenyűgözve hallgatta, Tamara viszont idegesen tekergette tincseit. Biztos volt benne, hogy most jön a nagy finálé. Olívia mindjárt föl pattan, és zokogva kirohan. Tamara gyűlölte az ilyen jeleneteket. Idegesen kezdett dobogni az asztalon. Ez hozta vissza Olíviát a valóságba. Suttogva és mosolyogva fejezte be a történetet.

– Az én drágám állást kapott Dublinban. És ilyen nagy lehetőségnél egy ilyen tehetséges, érzékeny és újszerű gondolatokkal megáldott ember nyilván nem lehet tekintet-

tel a kis falusi szerelmére és gyermekére. Én nem haragszom...

Kint fölsírt a gyermek. Tamara kérően nézett Olíviára.

– Kimehetek én hozzá? – kérdezte. Majd válasza sem várva kiment a folyosóra. Hallatszott, ahogy dúdol a gyermeknek, aki lassan elcsendesedett.

Olívia elkapta Balázs kezét. Hangja ijedt és könnyörgő volt.

– Az örökbe fogadó hivatalban azt mondták, hogy önök Kaposváron élnek. Kérem, vigyék el a kicsit, hogy őt már valami teljesen új várja, és semmi se emlékeztesse rá. Maradjon meg ő életem legnagyobb, legszebb titkának. Nem adok neki kendőt, levelet vagy efféle szentimentális baromságot. Kérem, ne is meséljenek neki rólam. Csak neveljék föl... Minél messzebb, annál jobb... Ne keressen engem! Én nem akarom látni... Nem bírom látni...

Kintről behallatszott Tamara nevetése.

– Gyere, szerelmem! Nézd, de gyönyörű ez a kisbaba! Szeret engem!

Balázs indult volna, de még visszafordult.

– Ha kell valami... akármi, szóljon nyugodtan, Tamara meg én...

– Nem, nem kell semmi. Minél gyorsabban túl akarok esni az egészen.

– Rendben, akkor én kimegyek a papírokért – Balázs fölállt és kiment. Az ajtót hangtalanul csukta be.

Olívia egyedül maradt, olyan egyedül, mint még soha. Szomorú története ott volt a szoba levegőjében, élete nagy titka kimondva lebegett és fojtogatta... Határozott léptekkel az iroda ablakához ment és kitérte. A gyerek jó helyen volt... és ő szabad.

Annamária – „NeveNincs”

„A Nagy Könyv” játék szabályai

1. A játék célja és menete

A játék célja az olvasáskultúra fejlesztése, az olvasás népszerűsítése, a magyar olvasóközönség kedvenc regényének kiválasztása. „A Nagy Könyv” eseménysorozata 2005. március 1-jétől az év végéig tart és három szakaszból áll.

Az **első szakaszban** (2005. március 1.-április 23.) a játékban részt venni kívánó olvasók szabadon jelölhetnek egy regényt a magyar irodalom, és egyet a világirodalom köréből. Két kérdésre adhatnak választ – a szerző és a cím megjelölésével –: „Melyik az Ön kedvenc magyar regénye? Melyik az Ön kedvenc külföldi regénye?”. Tehát mindenki két műre adhat le szavazatot. Jelölése akkor is érvényes, ha csak az egyik kérdésre válaszol.

Tetszés szerint jelölhető bármely szerző bármely regénye, amely magyar nyelven bármikor megjelent. A regény műfaja tágan értelmezhető: beletartozik például a kisregény, az önéletrajzi regény, a gyermek- és ifjúsági regény, de nem tartozik bele a mese, a novella, az elbeszélő költemény stb.

Az első szakasz végére az olvasók jelölései alapján alakul ki a száz legnépszerűbb regény címét tartalmazó jelölőlista. Ezen az ötven legtöbb szavazatot kapott magyar regény és az ötven legtöbb szavazatot kapott külföldi regény szerepel a szerzők nevének ábécé sorrendjében. A továbbiakban már csak ez a száz mű vesz részt „A Nagy Könyv” játékban.

Ebben a periódusban szavazólapokon és www.anagykonyv.hu weboldalon keresztül lehet szavazni. A szavazólapokat 2005. április 15-ig lehet bedobni a szavazóládákba, illetve a postaládákba. A később feladott szavazólapok már nem vesznek részt a játékban. 2005. április 16-23. között már csak a weboldalon keresztül adható le szavazatot.

A **második szakaszban** (2005. április 24. - június 11.) az olvasók a 100 legtöbb jelölést kapott regényből (50 magyar és 50 külföldi) egy újabb szavazással választják ki azt a tizenkét regényt, amely bekerül a döntőbe. A szavazólapok vagy az Internet segítségével egy vagy több, legfeljebb tizenkét regényt lehet kiválasztani. A szavazat tehát akkor is érvényes, ha csak egy művet választ ki a százból, tizenkettőnél több regény azonban nem választható ki. Ebben a periódusban már mód nyílik az SMS-ben és vezetékes telefonon történő szavazat leadásra is. Így jön létre a második szakasz végére a magyar olvasóközönség körében legnépszerűbb tizenkét regény mezőnye.

A második szakaszban a szavazólapokat 2005. június 3-ig lehet bedobni a szavazóládákba, illetve a postaládákba. A később beérkező szavazólapok már nem érvényesek. 2005. június 4-11. között már csak a www.anagykonyv.hu weboldalon, SMS-ben és telefonon lehet szavazni.

A **harmadik szakaszban** (2005. október 25 – december 17.) választják ki az olvasók „A Nagy Könyvet”, azaz a magyar olvasóközönség legkedvesebb regényét 2005-ben. Ebben az időszakban már kizárólag SMS-ben és vezetékes telefonon lehet szavazni.

A tizenkét legtöbb szavazatot kapott regény kilenc részről álló televíziós műsor sorozat keretében verseng. Minden alkotás azonos feltételekkel mutatkozik be a képernyőn. A hat elődöntőben két-két regény páros mérkőzésére kerül sor, a középdöntőben a három-három továbbjutott regény verseng a képernyőn. A döntőben (2005. december 17-én) a két legtöbb szavazatot kapott és a kiesettek közül vigaszágon a közönség által visszajutatott harmadik közül választhatják ki a nézők a kedvencüket, „A Nagy Könyvet”.

2. „A Nagy Könyv” játékban résztvevő művekkel kapcsolatos szabályok

- A versenyben minden magyarul megjelent regény részt vehet.
- A jelöltek százas listájára egy szerző több regénye is bekerülhet.
- A tizenkettes listán egy szerzőnek már csak egy (a legtöbb szavazatot kapott) műve szerepelhet.
- Regénysorozat esetében, amelynek darabjai szorosan összefüggenek, és együtt alkotják a művet, és közös összefoglaló címmel jelent meg, a sorozat egészére lehet szavazni.
- Ha az egy szerzőtől származó sorozatot csak a cím egy eleme (pl. a címszereplő neve) köti össze, a művek csak egyenként, önállóan jelölhetők.
- Ha a szavazó csak regénycímet jelöl meg, és a mű egyértelműen azonosítható, akkor a szavazat érvényes.
- Ha a szavazó csak szerzőt jelöl meg, akkor a szavazat érvénytelen.
- Ha a szerző és a cím nem tartozik össze, vagy a leírt cím nem pontos, de a címből pontosan meghatározható, hogy mi volt a szavazó szándéka, akkor a szavazat érvényes.
- Nem lehet jelölni a hatályos magyar törvényekbe ütköző műveket, például amelyek alkalmasak a gyűlöletkeltésre, a közösség elleni izgatásra.

Bizonytalan és vitás esetekben „A Nagy Könyv” Programiroda Tanácsadó Testülete dönt.

3. „A Nagy Könyv” játékban való részvétel módja

A szabályok teljes terjedelemben a www.anagykonyv.hu weboldalon található meg. A támogató és együttműködő közművelődési és kulturális intézmények, a könyvtárak, az iskolák, a művelődési intézmények, a könyvesboltok írásban megkapják a játék szabályait.

Ki vehet részt?

A játékban egyéni szavazatokkal részt vehet bármely olvasó (gyermek, felnőtt). A közösségek (például olvasókörök, iskolai osztályok, családok) tagjai egyenként szavazhatnak.

Hogyan vehet részt?

A résztvevőnek a játék egymást követő szakaszaiban feltett kérdés(ek)re kell választ adnia. Választását nyomtatott szavazólapok útján vagy elektronikus formában juttathatja el. A nyomtatott szavazólapokat „A Nagy Könyv” szavazategyűjtő ládába, vagy a Magyar Posta levélgyűjtő ládáiba dobhatja be. A weboldalon keresztül szavazáskor a regisztráció, vagyis a személyes adatok (név, lakcím, életkor) megadása kötelező. Levelezőlapon név és lakcím megadása nélkül is leadható szavazat, de a fordulókhoz köthető nyereményjátékban csak az vehet részt, aki személyes adatait is megadta.

Hányszor lehet szavazni?

Levelezőlapon és a weboldalon – az első és a második fordulóban – személyenként csak egy-egy szavazat adható le. A második fordulótól kezdve SMS-ben és vezetékessé telefonon keresztül is lehet szavazni. Egy telefonszámról több szavazat is beküldhető. A játékosok minden fordulóban újra, a játék végéig élhetnek a szavazás lehetőségével. A szervezők a játék tisztasága érdekében fenntartják maguknak a jogot arra, hogy az egy helyről tömegesen beérkező anonim (nem regisztrált) szavazatokat kiszűrjék és a regisztráció során a megadott adatok hitelességét ellenőrizzék, és a szabályokat be nem tartókat kizárják a játékból.

Szépséghiba

Szombaton reggel hét óra után nem sokkal érkeztem az Andrassy úti jegyirodához. A júliusi bécsi U2 koncertre szándékoztam jegyet váltani. Mint azt az iroda honlapjáról megtudtam, 65 és fél euróba kerül, azaz 17 ezer forintomba (a Ticket Express ezúttal nem fogad el sem valutát, sem hitelkártyát). Bármily korán is keltem, nem én voltam az első, két szegedi lány már hat óra óta ott didergett, háromkor keltek, hogy felutazzanak a jegyekért. A háromórásra tervezett várakozás hosszúnak ígérkezett (nyitás 10-kor), de rajongókról lévén szó percig sem volt kérdéses: kibírjuk. Nem sokkal később újabb társakra leltünk, az autóból kiszálló pár eredetileg meg sem állt volna Bécsig, de erre kanyarodtak, hátha nem túl hosszú a sor. Itt ragadtak.

Bármennyire is korán volt, megtárgyaltuk a legfrissebb U2 híreket, az érkező jegyvadászok mindig hozzátettek valamit a meglehetősen egysíkú eszmecserehez, amely a koncerthelyszínekről, az új albumról és a -6 fokos hidegről szólt, hogy elüssük az időt. Fél kilenc felé járhatott, amikor egy majdnem kopasz férfi és egy szőke nő érkezett, a jegyiroda munkatársai. Mosolyogva megnyugtatták az akkorra már húsz-huszonöt fősre duzzadt tömeget: 10-kor nyitnak, most elkezdik a jegynyomtatást, lesznek ülő- és állóhelyre szólók, utóbbi ára 20 305 forint, addig kérünk-e kávét vagy forró csokit. Szép tőlük – mondogattuk egymásnak, aztán valaki megszólalt: „a húszezres jegy áráséből csak kitelik”. Miközben a meleg italt kortyolgattuk, elmesélték, hogy körülbelül hatszáz állójegyet már kifizettek, ezeket a hét elején küldik Ausztriából, de már elkelték (a www.u2.hu-n feliratkozó fanoknak rendelték, akik biztos vevők).

Egy srác megint az autójához ment (a kocsival érkezők vissza-visszaültek, hogy felolvadjanak), kinyitotta az ajtót, lehúzta az ablakot, úgy hallgatta a U2 egyik chilei koncertfelvételét. A One című klasszikust játszotta épp Adam Clayton, Larry Mullen Jr., The Edge és Bono, lábunkat a ritmusra ide-oda tettük-vettük, dúdoltuk a nótát. A járókelők nem nagyon értették, mit csinál harminc ember libasorban az Operánál. Rolling Stones koncert lesz? Vagy Pink Floyd, tíz évvel ezelőtt? Nem-nem, kérem, ma az ír rock banda az, amelynek koncertjére Párizsban a jegyárusítási nap előtti este megjelentek a rajongók az irodánál. (U2 turné esetében általában koncertenként egy jegyárusítási nappal, sőt mostanság óráról beszélhetünk: a Madison Square Gardenbe a legenda szerint hat perc alatt kelt el az összes jegy.)

– Itt van! – kiáltott fel U2 pólóban a jegyiroda srác, és a rácson kidugta az első kinyomtatott belépőt. Felzúdultunk. Még egy óra telt el, amikor a szőke hölgy kijött, és közölte a csillogó szemű várakozókkal, hogy nincs állójegy. Felhördültünk. Most megvehető – folytatta, látva kétségbeesésünket –, szerdán pedig átvehető 240 darab buszos állójegy, amelyekhez ki kell fizetni a 7 900 forintos buszjegyet is, szóval összesen valamivel több mint 28 ezret. Felszisszentünk. Aztán felháborodtunk. Micsoda dolog ez? – szajkóztuk, miközben számolgattuk, mennyi pénz van nálunk. Néhanyan kiálltak a sorból. Páran előrementek, hogy kérdezzenek ezt-azt, a felajzott tömeg eleje és közepe nem nézte jó szemmel (a hátul állók már nem láthattak semmit).

Párosával engedtek be minket. A szegediek üdvözült mosollyal jöttek ki, kezükben a jegyutalvánnyal (lesz még egy útjuk) és a buszjeggyel. Negyed tizenegy lehetett, amikor a hölgy bejelentette: mind az 59 ezer jegy elfogyott, Ausztriában már ki sem kerültek a jegyirodába, mert kilenctől lehetett vásárolni az interneten, és mind elkelt, tehát Magyarországnak a kinyomtatott állójegyek és a 240 ülójegy maradt.

Kezemben a jegyekkel én is boldog voltam. Csak egy kis rossz szájíz maradt bennem az ár néhány perc alatti tízezer forintos emelkedése miatt.

Amikor e rossz szájíz összetevőiről szerettem volna telefonon megkérdezni valakit az illetékesek közül, az egyik jegyiroda kolleganője felhívta főnökét, hogy megkérdezze, megadhatja-e a mobilszámát, aki azt felelte, senki számát nem adhatja meg nekem, és hétfőnél előbb senki nem érhető el. Akkor ez lesz benne a hétfői újságban – mondtam. Letették. Tíz perc sem telt el, amikor csörgött a mobil. A telefonáló hölgy sem a posztját, sem a nevét nem volt hajlandó elárulni, kérdéseimre igyekezett felelni, az előre megrendelt 600 jegyről semmit nem tudott, megszeppent, és vele is azzal

váltunk el: utánanéz. Újabb tíz perc múlva felhívott, bemutatkozni ezúttal sem volt hajlandó, de megadta az egyik tulajdonos elérhetőségét. És a nevé! A tárcsázott szám tulajdonosa elmondta, hogy elég jók a kapcsolataik, és inkább onnan kellene megközelíteni az ügyet, hogy milyen jó, hogy miközben 100 ezer bécsinek nem jutott jegy (164 ezer jegyigénylés érkezett az 59 ezer jegyre), több száz magyar kiutazhat. Mint mondta, a busszal ők igazán csak jót akartak, hisz vonat éjszaka már nem jár, az Ernst Happel Stadionból autóval kikecmeregni pedig vagy négy órába kerül. A húszszázalékos árrés – folytatta – semmi a hivatalos jegybrókerek több száz eurós jegyáraihoz képest. És bár valóban nem számítottak ekkora örületre, nem kell annyira meglepődni: ilyen volumenű rendezvényénél becsúszhatnak hibák. Kösz.

Takács András

Tasnádi István

PARAVARIETÉ

A nihil kabaréja

Az Ezerarcú Fregoli
 Szabóné Hajagos Bettina
 Buflakár Béla
 Zoroaszter Leó
 Blondin Emma
 Blondin Tibor
 A Látogató
 Artistalány
 Artistafiú₁
 Artistafiú₂
 Zenészek

Fény
 Rendezőasszisztens, Sűgő
 Zene
 Rendező
 Előadások:

Vidos Dániel
 Horváth Anna
 Kálmán Mátyás
 Sípos Máté/Kárpáti István
 Maurer Zsófi
 Csizmás András
 Ránki Dániel
 Samaras Daphne
 Bródy Gábor
 Ungor Tamás
 Csizmás András, Domokos Mihály,
 Kálmán Domokos, Pálos Péter, Takács András
 Benkó Tamás, Benedek István
 Sallai Eszter
 Fekete Ádám, Preiszner Miklós
 Kárpáti István
 Március 4., március 9., március 11. 19.00 óra

Jegyek Sallai Eszternél (AttiTüd) igényelhetők

2005. ÁPRILIS 7-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN KERÜL MEGRENDEZÉSRE ISKOLÁNK EGYIK LEGRÉGEBBI HAGYOMÁNYA, AZ OSZTÁLYSZÍNJÁTSZÓ FESZTIVÁL. RÉSZLETES INFORMÁCIÓKAT A MŰVÉSZETISMERET-TANÁROK, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK, A FELSŐBB ÉV-FOLYAMOS ISKOLAPOLGÁROK ADNAK. NEM ÉRDEMES KIMARADNI, KÉSŐBB MEGBÁNNÁTOK!

Te hogyan gazdálkodnál 5 millió Ft-tal?

Az OTP Fáy András Alapítvány „Légy takarékos és kreatív, hogy a jövőd biztos alapokon álljon!” címmel pályázatot hirdet középiskolások számára. A pályázók feladata eredeti, hosszú távon értéket hordozó, megfelelő gazdálkodási modellen alapuló, folyamatosan fenntartható projektötletek létrehozása, kidolgozása a kuratórium által megjelölt összeg (legfeljebb 5 millió forint) lehető legötletesebb felhasználásával.

Témák:

- Egy sikeres, profittermelő projekt és a hozzá tartozó üzleti terv létrehozása;
- Egy családi közösség számára hosszú távú értéket képviselő, takarékoságon alapuló projektterv létrehozása;
- Egy tágabban értelmezett (iskola, osztály, sportközösség stb.) közösség számára hosszú távú értéket képviselő, takarékoságon alapuló projektterv létrehozása.

A csoportoknak lehetőségük nyílik felkészítő segítségét kérni, akinek szerepe a diákvállalkozás segítése, mentorálása.

A győztes pályázók pénzjutalomban részesülnek.

A pályázatok benyújtási határideje: **2005. március 31.**

További információ és adatlap a www.otpfayalapitvany.hu weboldalon található.

Ajánló oldal

Nádasdy Ádám: A November 7 Erőműtől DJ Newlig

(Ez a cikk először a Magyar Narancs 2004. december 16-i számában volt olvasható.)

Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila: Helyesírás

Osiris Kiadó, 2004

Álmodoztak már önök egy olyan könyvről, amelyben *minden* benne van? Nos, itt az Osiris *Helyesírás*, ez a gusztusos, kövér kötet. Két részből áll: az első egy 420 oldalas *Tanácsadó*, mely minden eddiginél részletesebb kifejtése a magyar helyesírás elveinek (és olykor elvtelenségeinek, teszem hozzá), míg a második, nagyobb rész egy több mint ezeroldalas *Szótár*. A két fiatal szerző, Laczkó Krisztina és Mártonfi Attila óriási munkát végzett, gondoljunk csak a könyvben lévő 101689 utalóra. Szóval, első pillantásra kicsit ijesztő a könyv, ráadásul eléggé ömlesztett a tipográfia, folyik, folyik oldalakon át a rengeteg szöveg, lehetne szellősebb, didaktikusabb, néhol szinte kiált egy táblázatért a kifejtés.

A könyv, mint maga siet leszögezni, a Magyar Tudományos Akadémia által 1984-ben készített, jelenleg is érvényes helyesírási szabályzatot (az AkH-t) követi, azon semmiféle változtatást nem hajt végre, csak igen részletesen bemutatja, elmagyarazza és illusztrálja. Ez helyeselhető stratégia, hiszen aki ezt a könyvet hatezerért megveszi, azt szeretné tudni, hogyan alkalmazkodhat minél pontosabban a szabályzat-hoz, nem pedig azt, hogyan lehetett volna (vagy lehetne a jövőben) másképp szabályozni a magyar helyesírást. Olyasféle munka ez, mint amikor a jogászok egy érvényben lévő törvényt magyaráznak és illusztrálnak, annak a minden napokban való alkalmazását mutatják be, és nem azon filóznak, hogy milyen másféle törvényt lehetne a dologgal kapcsolatban hozni, szigorúbbat vagy éppen lazábbat.

A joggal való példálózásom azonban csak hasonlat: Laczkó és Mártonfi emlékezteti az olvasót, hogy a jelenlegi szabályzat nem kötelező, nem törvényi szabályozás. Nem lehet valakit hatóságilag arra kényszeríteni, hogy – az AkH nyomán – a mozik nevében a mozi szót kisbetűvel írja (*Odeon mozi*), viszont a színházak nevében a színház szót nagybetűvel (*Városi Szín-*

ház); kedves nyelvtársak, nyugodtan írhatják fordítva, azaz *Odeon Mozi* és *Városi színház*, ebből még szabálysértési ügy se lehet, csak (mint a könyv írja) másodlagos szankcionálás. Ez szociológiai fogalom, azt jelenti, hogy az illetőt renitens, egyénieskedő vagy műveletlen személynek fogják nézni.

A könyv páratlanul részletes eligazítást ad a helyesírás legapróbb technikai kérdéseiben is. Ezek a legjobb részei. Az idézetek és címek írásának taglalása már szinte élvezetes a pontossága és a teljességre törekvése miatt – amiért például én a MÁV-menetrendet is élvezettel olvasom, vagy a telefonkönyvet: gyönyörűséges az olyan könyv, amelyben minden benne van. Eligazítást kapunk, hogy a pont mikor kerül az idézőjelen belül és mikor kívül, mi a teendő, ha félmondatot idézünk, és ha maga az idézet végződik három pontra. A rítus szépsége és praktikumuma egyszerre. Ki tudja miért, az AkH nem szereti, ha a címeket idézőjelbe tesszük. Pedig az idézőjel szép és praktikus, én mindenkit buzdítanék a használatára. Figyeljük meg a következő mondatot, ha az AkH puritán rendelkezéseit tartjuk be: *Megbeszéltük a kötelező olvasmányokat, különösen A játszma vége kavart nagy vitát*. Ebből ugyebár nem derül ki, hogy „A játszma” című mű végéről van szó, vagy „A játszma vége” című mű egészéről, azaz a névterjedelmet (tehát hogy meddig tart a cím) nem jelöltük egyértelműen. Laczkó és Mártonfi felsorolják a névterjedelem jelölésének módjait, köztük az idézőjelet. Most már lecsaphatom a korrektor elé: tetszik látni, az Osiris *Helyesírás* is megengedi az idézőjelet: *...különösen „A játszma vége” kavart nagy vitát*.

Ezt a könyvet úgy fogjuk sokan és sokszor felütni, mint a jó szakácskönyvet, mely megmondja, hogy a húst sütés előtt kell sózni, a májat utána, és majonéz készítésekor az olajat csöpögtetjük-e a tojásba vagy fordítva. A szakácskönyvekben néha olyasmi is van, aminek kevés

köze van a főzés tudományához, például az ünnepek felsorolása, terítési, háztartás-vezetési, sőt gyermeknevelési tanácsok. Nyilván arra gondolnak a szakácskönyvszerzők, hogy sok háziasszonynak az az egyetlen könyve, amit kézbe vesz, legyen hát benne minden. A néprajzos vagy a nevelépszichológus meg berzenkedik: nem valók ilyesmik egy szakácskönyvbe, ahol nyilván túl egyszerűen vannak elintézve.

Hasonló a helyzet a helyesírási kézikönyvekkel: becsúszik sok olyasmi, ami nem helyesírási kérdés, és ezért a nyelvész berzenkedik. Az *Osiris Helyesírás* sem kivétel: elmondja, hogy „a birtokos személyjeleknek teljes szám- és személyparadigmájuk van”, amitől senki se fog helyesebben írni. Másutt 5 oldalon át sorolja a legnagyobb példányszámú magyar nyelvű lapokat (a *Zsaru* mennyiben helyesírási kérdés?).

Laczkó és Mártonfi néha nehezen találja a helyét a voluntarista preskriptivizmus és a liberális *laissez faire* között. A következő mondatokat egyetlen oldalról (314) ragadtuk ki: „A felszólító mondat záró írásjele a felkiáltójel.” (Világos. Felszólító mondat egyenlő felkiáltójel.) „A felkiáltójelet általában ki kell tenni.” (Jé! Csak általában?) „Ezt a szabályt az írásgyakorlat... nem követi teljes mértékben” (Nem? Hát akkor miféle szabály ez?) „Gyakori, hogy a felszólító mondatot ponttal zárják le.” (Aha! Olyan ez a szabály, mint hogy szűznek kell maradni az esküvőig.) „A ponttal való lezárás az emóció hiányát jelzi.” (A pszichológus, az irodalmár feljajdul: emóció hiánya? Ilyen egyszerű ez?) Ne értsenek félre, nem azt kifogásolom, amit itt a szerzők írnak, hiszen igazuk van: a felszólító mondat végére vagy teszünk felkiáltójelet, vagy nem. De terhes és fölösleges az a balettozás, amit az akadémiai helyesírás egyes elavult „szabályai” körül végeznek. Nem mindig tudják eldönteni, vajon rezzenéstelen arccal közvetíték-e az AkH előírásait, avagy mögülük kinézve, emberien mondják meg, mi a helyzet. Mint a vallásos fiataloknak szóló szexuális tanácsadás.

Nem merték például félretenni az „óhajtó mondat” ókorból öröklött – és a magyar nyelv-tanban értelmetlen – kategóriáját, pedig a magyarban nincs óhajtó mód (optativus), így csak annyit kellett volna mondani, hogy a *bár*, *bár-csak*, *csak*, (*vaj*)*ha* kezdetű, óhajt kifejező mondatok végére lehetőleg felkiáltójelet tegyünk. A többi „óhajtóként” felsorolt mondat-ban felszó-

lító igealak van (*Gyógyulj meg!*), arról az idézett helyen úgyis szólnak. Egyéb óhajt kifejező mondatokat (mint *Eljönnél velem?* vagy *Látni óhajtom az eredményt.*) nem említenek, ördög tudja, miért. Az olyan szakkifejezés pedig, hogy „történet kifejező mediális igéjű állítmány”, nem segít a háziasszonynak.

Nehéz dolguk van szerzőinknek az egybeírás ügyében. Lássuk be, minden helyesírási rendszer kénytelen durván egyszerűsíteni, hiszen a nyelvben létező sok átmeneti kategóriát egy 0/1 kapcsolóval kell jeleznie (mintha csak fehér és fekete szín volna), azaz vagy egybeírunk valamit, vagy külön. Olyan ez, mint ahogy a jogban meg kell szabni a kiskorú–nagykorú határvonalat; ez ma a 18. születésnap, ami nagyon ésszerű határvonal, de azt nem szabad gondolni, hogy az illető előző nap még gyerek, s azon az éjszakán válik felnőtté. Van, aki már 17 évesen felnőtt, és van, aki 19 évesen sem az. Az AkH megvonja valahol az egybeírás–különírás határát, talán ésszerűen, de azt nem szabad hinnünk, hogy amik az egyik, illetve másik csoportba kerülnek, azok között mindig döntő különbség van. Hogy valami összetett szó-e, az nem helyesírási, hanem nyelvtani-jelentéstani kérdés: az összetett szót a helyesírás jelölheti egybeírással (általában jelöli is: *fehérbor*), de távolról sem mindig (*fehér bors*). A szerzők okosan fejtegetik az összetett szó mibenlétét, de végül mégis azt mondják, hogy a *fehérbor* összetett szó (nyilván mert egybe kell írni), a *fehér bors* viszont „állandósult szókapcsolat” (nyilván mert külön kell írni). Ezzel azonban a helyesírás-farok csóválja a nyelv-kutyát. Bár egy-egy megjegyzéssel jelzik, hogy a dolog körkörös voltát ők is tudják („az írás nem tükrözi”, „nem húzható éles határ”), hamar visszabújnak a hagyomány kényelmes palástjába. Helytelenítem, hogy „összetett szó”-ként sorolják föl mindazt, ami egybe van írva, és „szókapcsolat” címen azt, ami nem. Egészen világossá kellene tenni, hogy az egybeírás–különírás elsősorban hagyomány; ha az AkH így rendelkezik, tartsuk be, de ne tegyünk úgy, mintha ez mindig elvszerű volna, és aki nem érzi ezt magától, az ne tudna jól magyarul. Némely összetett szavak egybeírandók, némelyek nem, mindenki nézze meg a szótárban és jegyezze meg, mint az *ly*-t, ez nem nyelvérzék vagy intelligencia kérdése, hanem a helyesírásnak mint konvenciónak a bemagolása, amit ma-

gam is a legmelegebben ajánlok minden művelt embernek. De közben tudni kell, hogy az olyan párok között, mint *nagyigényű – nagy étkű, bérbeadás – nyitva tartás, útbaigazít – kerékbe tör*, nincs nyelvtani különbség, ezek mind összetett szavak, és a helyesírásuk fordítva is alakulhatott volna.

Tetszik, hogy a könyv egy csomó helyen a hagyományt tekinti a helyesírás fő alapjának. Nem tesz úgy például, mintha mindent a kiejtés szerint írnánk, azaz mintha a színes, húszas, tetű-ben azért volna hosszú betű, mert ott hosszú hangot kell ejteni – nem, Laczkó és Mártonfi józanul kimondja, hogy a kiejtés ezekben ingadozik, sokan [színes, húszas, tetű] formában mondják, az írás azonban ettől független, tessék bemagolni. Ez sokkal rokonszenvesebb hozzáállás, mint azt a látszatot erőltetni, hogy a kiejtésnek az írást kellene követnie, azaz hogy a [színes, húszas, tetű] volna a helyes ejtés, mert az felel meg az írásképnek, mint azt némely rádióbemondók gondolják. Nem, a kiejtésnek nem kell tükröznie az írást, a kettő lehet független egymástól. (Azt nem tudom, miből gondolják a szerzők, hogy a *Fáy* név ejtése csak [fái] lehet, én ismerek ilyen nevűeket, mindig [fáj]-nak mondják magukat, és mi is őket, találkoztam *Fájjal*, nem *Fáyval* – ők talán rosszul mondják a saját nevüket? Ilyet sugallni nem pízsi!)

Nagyon sok embernek ez lesz az egyetlen könyv, amit a nyelvvel kapcsolatban a kezébe vesz, tehát mindent bele. Megejtő a szerzők pedagógiai elánja. Megtudhatjuk, hogy Poszeidón latinul Neptunus, hogy Héliopolisz

arabul Baalbek, hogy a vezetéknevek használatát II. József tette kötelezővé 1787-ben, és hogy vegyjelek előtt hogyan használjuk a névelőt (A I atomtömege). Más a *Mars-lakó* (ami nem létezik) és más a *marslakó* (ami igen). Van *plüssszámár*, *strucc-család*, és kedvencem, a *Csőrnöc-Herpenyő*. A szótári részben még az is gyakran meg van adva, hogy kinek mi a keresztneve (pl. „*Turnovszky Tamás*, lásd még *Voga*”) – sajnos a *Szentágotai*, amit tényleg kerestem, pont nincs benne. Számtalan modern fogalom, márkanév, internetes rövidítés, nick kapott helyet, s az 1984-es AkH példavilága (pl. *November 7 Erőmű*) helyén immár *DJ Newl* szerepel. Végre beszél valaki a táblázatkészítés helyesírási vonatkozásairól is, hiszen ma már ez nem a nyomdászok privilégiuma. Megtudjuk, hogy a *postscriptum* úgy is elválasztható, hogy *postsc-riptum*, ami azért meredek egy latin tradíciójára valaha büszke kultúrában. A szótári rész dicséretesen bő, de jobb lett volna tiszta betűrendben adni, nem így bokrosítva, mert itt a fő a gyors használat, nem a logika lenne; a *hegedűtanárt* én a *Hegedűs* után keresném, nem pedig a *hegedűnél*. A *Tárgymutató* pompás, részletes és áttekinthető (23 oldal!).

Vegyük meg ezt a könyvet, őszintén javaslom, bár az arab átírásra vonatkozó rész nevetéségesen túlméretezett (és miért nem rendes táblázat, ha már ennyi?), viszont ezután be tudjuk jegyezni a naplónkba, hogy micsoda éjszakát töltöttünk a Szén-patak-völgyi kulcsosházban, sőt meg is tudjuk írni az illetőnek, hogy amíg élünk, nem feledjük azt a Szén-patak-völgyi kulcsosházi éjszakát.

PÁLYÁZAT

A Biztos Pont Iskolaszövetkezet szlogéníró pályázatot hirdet:

„Hogyan vennéd rá generációdat egy mondattal a rendszeres sétára?”
címmel.

Beküldési határidő: **2005. április 1.**

Nyeremények: 1. helyezett: 35000 Ft

2. helyezett: 10000 Ft

3. helyezett: 5000 Ft

További információ: www.biztospont.hu

A tartalomból:

IT- emlékeztető.....	2
Ügyeleti eredmények.....	2
Bírósági jegyzőkönyvek.....	3
A Leonardo programról.....	11
Bufflakár Béla üzleti terve.....	13
Tanulmányi statisztika.....	16
Toplista.....	17
Herendi Ági síel.....	18
Ötkarikás játékok.....	19
Irodalmi házi verseny.....	20
Szerb Antalról.....	22
Erkel Kristóf szigete.....	24
KÁJ otthona.....	25
Annamari titka.....	26
A Nagy Könyvről.....	28
Takács András Szépséghibája.....	30
Nádasdy Ádám a Helyesírást ajánlja.....	33

Aranyképzések

- Bár az Iliászt is és az Odüsszeiát is egy homérosz (!) nevű ember szerkesztette össze, de ez a „két Homérosz” két más ember.
- Iliász és Odüsszeia között kb. 100 év telt el. Ilyen hosszú idő alatt nem lehet kettő szerző.
- Odüsszeusznál jobb embert nem hordott maga alatt a föld.
- Odüsszeusz vitéziesen harcolt a trójai háborúban.
- Odüsszeusz kicsit nagyképű, mert beszólt Poszeidónnak.
- Pénelopé türtőztette magát a kérőktől.
- Ha becsületéről van szó, mindig becsületes.
- Állandó jelzők GAMMA módra:
- Aerobikos Andrea, Anyáskodó Zsófi, Böbeszédű VerGáb, Szexológus VerGáb, Elkényeztető Domokos, Fejszámoló Csaba, Hírmondó Csoncsi, Magashangú Enikő, Múltbalató Szász Kata, Vizuális Éva
- Almás Misó, Alvós Levi, Deszkamester Barni, Egetverő Bálint, Erősködő Tulok, Falfirkász Jankó, Könyvmoly Dávid, Szépségeskedő Anna, Telefonos Noki, Tictacos Kristóf, Tiszta-lelkű Robi

* * *

Az illusztrációkat Banga Ferenc készítette eredetileg a 77 magyar rémmese című Czakó Gábor könyvhöz.

A Közgazdasági Politechnikum lapja
Felelős kiadó: Molnár Lajos

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit
Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu, helyi hálózat: P:\poligraf
Készül a Közgazdasági Politechnikum sokszorosító műhelyében